

BATI TRAKYA'NIN SESİ

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

Derneğimizi Dava Edenler Türk Adaletine Çarpıldı.

TC
VARGITAY
2. HUKUK DAİRESİ
SAYI

V A R G I T A Y İ L A M I

ESAS : KARAR
2473 : 3545

İNCELENEN KARARIN :
MAHKEMESİ : İstanbul 2. A. H.
TARİHİ : 14.6.1994
NUMARASI : 627/318
DAVACI : İsmet Öztürk ve ark.
DAVALI : Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanlığı

DAVA TÜRÜ : Genel Kurul iptali
TEMYİZ EDEN: Davacılar

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün temyiz edilmekle, evrak okunup gereği görüldüğü düşünüldü.

* Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplice ve drellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine göre yerinde bulunmayan bütün temyiz isteğinin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA ve aşağıda yazılı aname harcının temyiz edene yükletilmesine, temyiz peşin harcının mahsubuna aybı ilğiyle karar verildi. 28.3.1995

BAŞKAN ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE
Tahir Ali Nedim Turhan Ş.D.Kabukçuoğlu Ferhan Kibriyıcıklı A.İ. Oğuzur

124.500 TL İlam harcı
60.000 TL Peşin harcı
64.500 TL Kalan harç

E. A. A.
Karşılaştırıldı
Yazı İşl. MDD. Y. Benek
T. G.

Asli Ebidir
28.3.1995
Ş. D. Kabukçuoğlu

BATI TRAKYA'NIN SESİ

Hacıbeşirağa Tekkesi Sok. No: 5 Çağaloğlu-İSTANBUL
Tel: 0.212 - 527 68 57 - 526 80 58 Faks: 0.212 - 526 80 55

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 1994

64-65-66

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği
Genel Merkezi
adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Halit EREN

Genel Yayın Müdürü
Muhiddin Nalbantoğlu

Akademik Kurul

Prof. Dr. Kemal Karpat, Prof. Dr. Oktay Aslanapa,
Prof. Dr. Ali Alpaslan, Prof. Dr. Abdülhalik Çay,
Prof. Dr. Mustafa Erkal,
Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu, Prof. Dr. Cevdet Küçük, Prof. Dr. Cihat Özönder,
Prof. Dr. Ümit Meriç Yazan, Doç. Dr. Özcan Mert, Doç. Dr. İlhan Şahin,
Doç. Dr. Feridun Emecan,
Doç. Dr. Nejat Sefercioğlu, Doç. Dr. Süreyya Şahin,
Dr. Aydın Yüksel, Dr. Mustafa Rumelili

Temsilcilikler

Adapazarı : Sakarya Cad. No. 87 Tel : 12301 - 71720
Ankara : Adem Yavuz Sk. 9/22 Kızılay Tel : 425 86 79
Bursa : Eski Demiryolu Cad. 62/1 Tel : 251 17 14
İzmir : Mithatpaşa Cad. No. 117/A Karataş Tel : 25 28 06
İzmit : Fethiye Cad. Gökseler Pasajı Kat. 5 Tel : 21 08 77
Bakırköy : İskele Cad. Rüya Sok. No. 55/1
Tel : 542 14 02 - 371 85 07
Zeytinburnu : Telsis Mah. Sumbül Sok. No. 1/1 Tel : 558 33 80
Yalova : Fırın Sok. B/9 Yalova
Gaziosmanpaşa : Salihpaşa Cad. No. 17 Kat. 2 D. 13
KKTC : Sebattin Egeli Fk. 175 Girne
Almanya : Swanthaler St. 155 B000 München 2 Tel: 502 42 33
İngiltere : 219 Whitechapel Road, London E1,

Haberleşme Adresi

Hacıbeşirağa Tekkesi Sok. No. 5 Çağaloğlu / İSTANBUL
Tel : 527 68 57 - 526 80 58 Faks : 526 80 55

Dergimize gönderilen yazılar yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez.
Yazışları, gönderilen yazılarda gerekli görüldüğü değişiklikleri yapar.
Dergimiz'de yayımlanan yazılar, kaynak gösterilmek suretiyle
iktibas edilebilir.

42. Dönem Genel Kurulumuzun iptali istemiyle Derneğimiz aleyhine haksız dava açan İsmet Öztürk ve arkadaşları Türk Adaleti'ne çarpıldılar. Haksız açtıkları davaları reddedildi. Konu ile ilgili tüm karar ve raporları tarihe malolması için aynen yayınlıyoruz:

Derneğimizi ve Yöneticilerimizi Meşgul Eden Haksız Davayı Açanlar Türk Adaleti'ne Çarpıldılar.

TC
YARGITAY
2. HUKUK DAİRESİ
SAYI

Y A R G I T A Y I L A M I

ESAS KARAR
2473 3545

İNCELENEN KARARIN:
MAHKEMESİ : İstanbul 2.A.H.
TARİHİ : 14.6.1994
NUMARASI : 627/310
DAVACI : İsmet Öztürk ve ark.
DAVALI : Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanlığı

DAVA TÜRÜ : Genel kurul iptali
TEMİZ EDEN: Davacılar

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemeye verilen hüküm temyiz edilmekle, evrak okunup gereği görüldüğü düşünülür.

• Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuna uygun sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir yanlışlık görülmemesine göre yerinde bulunmayan bütün temyiz isteminin reddiyle usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA ve aşağıda yazılı onama harcinin temyiz edene yükletilmesine, temyiz peşin harcının mahsubuna yazılılığıyla karar verildi. 28.3.1995

BAŞKAN ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE
Tahir Ali Nedim Turhan Ş.D.Kebukçuoğlu Ferman Kibrişoğlu A.İ. Uzuğur

124.500 TL İlam harcı
60.000 TL Peşin harcı
64.500 TL Kalan harç

E.A.A.
Karşılaştırmacı
Yeni İgl.Mud.Y.Benek
T.G.

Aslı Gibidir
28.3.1995
Ş.D.Kebukçuoğlu

T.C.
İSTANBUL
İKİNCİ ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİ
SAYI :

ESAS NO : 1992/627
KARAR NO : 1994/318

HAKİM : EROL TÜREL 16586
KATİP : MELEK BAYKAL I.GÖKNİL METİN

DAVACILAR : 1-İSMET ÖZTÜRK,2-ZIYA KURTARAN,3-YUKSEL TENEBEKCİOĞLU,4-ŞEKİP ÖZTÜRK,5-HÜSEYİN RAMADANOĞLU,6-NACİYE MÜMİNOĞLU,7-HALİL ÇAĞLAYAN,8-ALİ ER,9-NAİM NURİ KEŞKİN,10-RİDVAN RECEP,11-NEDİM ÇAVUŞOĞLU

VEKİLİ : AV.İSMET ÖZTÜRK,Vali Zanağı caddesi,Osmanbey apt.No:117 kat.2 NİŞANTAŞI/İSTANBUL

DAVALI : BAFİ TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEĞİ GENEL BAŞKANLIĞI ADINA HALİT EREN,

VEKİLİ : AV.BURHANETTİN İSMAİL,Millet caddesi,Sadi çeşme sokak,No:26 kat.1 AĞSARAY/İSTANBUL

DAVA : GENEL KURUL İFTALİ
DAVA TA. : 4.12.1992
KARAR TA. : 14.6.1994

DAVA / Davacılar vekili ; Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneğinin 8.11.1992 tarihinde yapılan 42.dönem olağan genel kurul toplantısında alınan kararların kongre divanı seçimi yönünden 2 aday gösterildiğini,bu adaylardan Mustafa Rumelilinin Dernek Merkez yönetim kurulu genel başkan vekili ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ çizildi.,toplantı salonunun üye olmayan şahıslarla doldurulmuş olduğunu ve üye olmayan şahıslara üye kartının verilmiş olduğunu ve yasaya aykırı uygulama nedeni ile 8.11.1992 tarihli genel kurul tutanağının iptaline karar verilmesini istemiştir.

CEVAP / Davalı vekili; davanın hukuki dayanakları yoksun olduğunu divan başkanlığına seçilen şahsın bir önceki yönetim kurulu haysiyet divanlığı başkanlığı yapmış olduğundan yasal bir engel bulunmadığını,iddia edildiği şekilde dernek üyesi olmayan şahısların toplantıya katılmadığını ve dernek üyelerinin kartlarının hazırlanarak kendilerine oy kullanılmış olduğunu,bu sebeple davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

DELİLLER VE GEREKÇE

1-Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneğinin 8.11.1992 tarihinde yapılan kongresinde "uncer" "İlmaç" Hükümet konseri olarak katılmış ve bu konuda raporu Kaymakamlık makamına sunulmuş ve kongre de yapılan işlemler divan başkanı ve başkan yardımcısı ile katipler tarafından tutanağa geçirilmek sureti ile altı imzalanmış bulunmaktadır.Davacı davasında iptal sebebi olarak üye olmayan şahıslara kart verilerek oy kullanıldığını ileri sürmüşse de bu husus celp edilen Dernek dosyası ve toplanan delillerle subüta ermemiştir.Ününden ayrı olarak divan başkanlığına seçilen şahsın bir önceki yönetim kurulu Haysiyet divanı başkanlığı yapmış olmasının bu şahsın divan başkanı olarak örev yapmasında yasal bir mani bulunmamaktadır.

2-Dosya üzerinden ayrıca uzman bilirkişitetik katı yapılmış ve bundanda gerek yasaya ve gerekse Dernek tüzüğüne aykırı yön tesbit edilemediğinden haksız açılan davanın reddine karar verilmiştir.

KARAR / Yukarıda açıklanan gerekçe ile,

1-Davanın REDDİNE,kalan (18.800.-) lira red harcının davacılar-
den alınmasına,

2-Muhafeme masraflarının davacılar üzerinde bırakılmasına,

3-Tarife gereğince (250.000.-) lira vekalet ücretinin davacılar-
den alınarak davalıya verilmesine,

4-Davacılar vekili av.İsmet Öztürk ile davalı vekili av.Burhanettin İsmail'in yüzüne karşı temyizî kabul olmak üzere 14.6.1994 tarihinde karar verildi.14.6.1994

Katip

18.200.- B.Harc

Hakim,16586

İSTANBUL ASLİYE 2. HUKUK MAHKEMESİ
Sayın Hâkimliğine

BİLİRKİŞİ RAPORU

DOSYA NO : 1992/627

DAVACILAR : İsmet Öztürk ve 10 dava arkadaşı
VEKİLLERİ : Av. İsmet Öztürk

DAVALI : Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği
VEKİLİ : Av. Dr. Celâl Erbay

KONU : Derneğin 8 Kasım 1992 tarihli Genel Kurul toplantısının iptali ile iyi niyet kurallarına uygun olarak hile ve fesat karıştırılmadan yeniden Genel Kurul toplantısının yapılmasına karar verilmesi istemi

İNCELEMENİN DAYANAGI : Mahkemenin " İddia ve savunmaya göre" bilirkişi incelemesi yapılmasına ilişkin 1 Şubat 1994 tarihli ara kararı

I. YANLARIN SAV VE SAVUNMALARI

1) Davacılar Sayın Vekili, davaya ilişkin savlarını özetle aşağıda gösterildiği üzere belirtmiştir.

1.1) Genel Kurul Başkanlık Divanının tarafsız kişilerden oluşması gerekirken Başkanlık görevini üstlenen Mustafa Rumelili, Genel Kurulda aklanmasını istediği Haysiyet Divanı üyesi ve aynı zamanda seçimi yapılacak Haysiyet Divanı Başkan adayı; Divan Sekreterliği görevini üstlenen Mehmet Çavuşoğlu ise seçimi yapılacak Yönetim Kurulu üyesi adayı olup bu nedenle tarafsız olamayacakları gibi seçilmeleri de usûl ve yasalara aykırı bulunmaktadır.

1.2) Toplantı salonu dernek üyesi olup olmadıkları bile bilinmeyen şüpheli kimselerle doldurulmuş ve hüviyet kontrolü yapılmadan seçim kartı verilmiştir. Bir çok kimsenin elinde birden fazla farklı kimseler adına düzenlenmiş seçim kartı bulunmuştur.

1.3) Batı Trakyalı Yunan yurtdaşı olup Türkiye' de mukim olmayanların Dernekler Yasasının 16. maddesi hükmüne göre asli üye olmaları mümkün olmadığı halde kendilerine seçim kartı verilmiş ve ayrıca Batı Trakyalılıkla hiç ilgisi bulunmayan kişilerin de bulunduğu toplantıda açık oyla Başkanlık Divanı seçimi yapılmasının istenmesi üzerine salonda karışıklıklar olmuş, hukuk dışı eylemler yapılmış, bir ara Hükümet Komiseri toplantıyı iptal ettiğini söylemiş daha sonra yapılan tazyikle devam kararı vermiş, diğer aday Ahmet Üstetik adaylıktan çekilmiş ve bu olaylar sonucu yapılan seçim üye olmayanların oylarıyla hukuka aykırı olarak hile ile mülûl olmuştur.

1.4) Derneğin Eminönü Kaymakamlığı Emniyet Amirliğine verdiği Genel Kurula katılacaklar listesinin de hileli olduğu tesbit edilmiştir. Bazı üyeler listede bulunmadıkları gibi bazı üyelere de listede mükerreren yer almışlardır.

1.5) Bu suretle usul ve yasalara aykırı olarak yapılan seçimler üzerine Genel Kurulun terketmek zorunda kalınmış ve Genel Kurul toplantısının iptali için dava açılmıştır.

2) Davalı Sayın Vekili davaya ilişkin olarak savunmasını özette aşağıda gösterildiği üzere belirtmiştir.

2.1) Divan Başkanlığına seçilen Mustafa Rumelili' nin bir önceki dönem Haysiyet Divanı başkanlığını yapmış olması yasal bir engel olmadığı gibi Haysiyet Divanının aklanması da söz konusu değildir. Divan Sekreterliğine seçilen Mehmet Çavuşolu' nun da seçilecek Yönetim Kurulu üye adayı olmasına yasal bir engel bulunmamaktadır. Ayrıca Başkanlık Divanı bir karar organı olmayıp tek yetkili Divan Başkanıdır.

2.2) Dernek tüzüğü'nün 4. maddesinde her Batı Trakyalı ve Etabli kökenli bir aile bireyinden anne ya da baba yoluyla bağlantılı olanlar ile aynı esaslar dahilinde Türkiye' de bulunan her Batı Trakyalı Türk' ün Derneğe asil üye olacağı belirtilmiştir. Bu nitelikte ve durumda olanlara seçim kartı verilmiş ve onlarda oylarını kullanmışlardır.

2.3) Emniyet Amirliğine verilen Genel Kurula katılacaklar listesi tam ve gerçek bir listedir. Bu liste gereğince Genel Kurula katılan üyeler Hazurun Listesini imzalıyarak karşılığında seçim kartı almışlardır. Oyunu kullanan üye seçim kartını sandık başındaki kurula bırakmıştır.

2.4) Genel Kurulda yapılan tezahürat ve davranışların Yönetim Kurulu ve Başkanlık Divanı ile bir ilişkisi bulunmamaktadır. Ayrıca bunlar Genel Kurulun iptalini gerektirecek bir olay olmadığı gibi Hükümet Komiserinin raporu da gerçekleri belirtmektedir.

2.5) Yasal dayanaktan yoksun haksız ve kötü niyetli davanın reddi gerekmektedir.

H. KANITLAR

Davaya ilişkin olmak üzere dosyaya sunulmuş kanıtlar aşağıda gösterilmiştir.

1) Dernek Ana Tüzüğü (Özellikle ilgili 6, 7,19, 20 ve 21. maddeleri)

2) Dernege, Genel Kurul toplantısına ve bazı üyelere ilişkin dergi ve gazete k p rleri

3) 7 Ekim 1992 tarihinde postaya verilmiş Genel Kurul ağrı yazısı

4) Davacı Sayın Vekilinin 4 Kasım 1992 tarihli ihtarnamesi

5) 8 Kasım 1992 tarihli Genel Kurul Tutanağı

6) Hükümet Komiserininin 10 Kasım 1992 havale tarihli izlenim Raporu

7) Eminönü Kaymakamlığı Dernekler Masası Dosyası

8) Davacı tanıkları Yalçın Erkan, Feyiz Kaşıkoğlu, Yılmaz Sakıpoğlu, Sami Hayrullah, Hilal Hasan Reşit, Ahmet Ömer Ustetik, Necati Gamsız' ın "Başkanlık Divanının tarafsız kişilerden oluşmadığına, sadere Mustafa Rumelili' nin adaylığının onaylandığına, seçim kartlarının sıradan kişilere dağıtıldığına, hüviyet kontrolünün yapılmadığına, İsmet  zt rk ve arkadaşlarının toplantıdan çekildiğine, bazı kişilerin İsmet  zt rk'   konuşturmamak için bağırdıklarına, salonda karışıklıklar olduğuna, oy hakkı olmayanların oy kullandıklarına, bazı üyelerin fazla oy kullandıklarına, aidat borcu bulunanlarında oy kullanmalarına izin verildiğine" ilişkin ifadeleri ve Davalı tanıkları Prof. Dr. Cihat  z nder (Dernek  yesi değil), Dr. İsmail Rüstemoğlu, Tahsin Salıhoğlu, Mustafa Rumelili' nin " yelerin girişte hüviyet kontrolü yapılarak toplantıya alındıklarına, her iki aday için oylamanın yapıldığına, toplantının normal ceryan ettiğine, kontrolün Yönetim Kurulu  yeleri, görevliler ve Hükümet Komiseri tarafından yapıldığına, kargaşa ve bağırmaların olduğuna, usulsüzlüğün bulunmadığına ve yasalara aykırı bir durumun bulunmadığına" ilişkin ifadeleri ile Hükümet Komiseri Tuncer Yılmaz' ın "Toplantı ile ilgili olarak tuttuğu raporun münderecatının doğru olduğuna" ilişkin ifadesi

III . İNCELEMELER

1) 2908 Sayılı Dernekler Kanunu' nun 24. maddesinde genel kurul toplantısının açılışından sonra toplantıyı yönetmek üzere bir başkan ve yeteri kadar başkanvekilli ile k tibiin seçileceği ve toplantı yönetiminin genel kurul başkanına ait olduğu ifade edilmektedir.

Dernek 'Ana Tüzüğünün 20. maddesinde yer alan "Toplantıyı açan  ye Genel Kurul  yeleri tarafından Divan Başkanlığına, Başkan Yardımcılığına ve Sekreterliğine  nerilen kişileri oylamaya sunar ve Divanı oluşturur" hükümünün dışında dava konusu ile ilgili başka bir hüküm bulunmamaktadır.

Genel Kurul Başkanlık Divanı ya da Başkanlık Divanı, genel kurulu yasalar ve tüzük hükümleri doğrultusunda amaca ulaştıracak biçimde yönetmek, derneğin hak ve yararlarını korumak,  ye ve kişilerin görevlerini sahip oldukları hak, görev ve yetkiler yönünde yerine getirmelerini gözetmekle yükümlü bir yönetim oluşumudur. Başkanlık Divanına seçilecek Dernek üyelerinde her hangi bir nitelik ya da özellik aranmamıştır. Yeterli oyla seçilmiş olmak kaydıyla genel kurul başkanı, başkan yardımcısı ve sekreter olabilmenin başkaca bir koşulu yasa ile tüzükte öngörülmemiştir.

Yasanın ve tüzüğün içerdiği hükümler gözönünde tutulduğunda geçen dönem Haysiyet Divanında görevli üyeler ile gelecek dönem Haysiyet Divanında görev al-

maya aday üyelerin genel kurul başkanlık divanına seçilmelerinde yasal hiç bir engel bulunmamaktadır. Aynı biçimde geçen yönetim kurulunda görevli olup henüz aklanma yapılmamış ya da gelecek yönetim kuruluna aday olsa bile bu statüde bulunan üyelerin genel kurul başkanlık divanında görev almalarına da yasal bir engel bulunmamaktadır. Bu husus aynı yasanın 18. maddesinde yer aldığı üzere "Dernek üyeleri eşit haklara sahiptir" ilkesinin bir uygulamasıdır.

2) Dernekler Kanunu' nun 16. maddesi hükmüne "Türk vatandaşı olmayanların derneklere üye olabilmeleri için Türk vatandaşlarında aranan şartlardan başka, o yabarcının Türkiye' de ikamet etme hakkına sahip olması da gereklidir."

Dernek Ana Tüzüğü'nün 7. maddesinin (a) fıkrası hükmüne göre de "Uyruk ve ikametlerine bakılmaksızın Batı Trakya Türk asıllılar ile bunlarla birinci derecede kan akrabalığı olanlar Derneğe asil üye olabilirler"

Davacılar Sayın Vekili her ne kadar Batı Trakyalı Yunan yurtdaşı olup Türkiye' de mukim olmayanların Dernekler Yasasının 16. maddesi hükmüne göre asli üye olmaları mümkün olmadığı halde kendilerine seçim kartı verilmiş ve ayrıca Batı Trakyalılıkla hiç ilgisi bulunmayan kişilerin de Genel Kurul toplantısında bulunduğunu ileri sürmüşse de bu savını doğrulayan somut bir örneği göstermemiştir. Bu bakımdan gerek yasa ve tüzük hükümleri gerekse sunulan kanıtlar doğrultusunda bir inceleme ve tesbit yapma olanağı bulunamamıştır.

3) İtirazlara neden olan genel kurul başkanlık seçimlerine ilişkin olarak Genel Kurul toplantı Tutanağında " Genel Başkan kongreyi açtı ve Divan tezekküllü için önerilen önermeleri okudu oylamaya sundu. Hasan Bekiroğlu ve arkadaşlarının imzalı önergesi Genel Kurul tarafından oy çokluğu ile kabul edildi." satırlarının yer aldığı, dava ile ilgili başka bir beyanın ve muhalefete ilişkin bir şerhin bulunmadığı. Hükümet Komiserinin raporunda ise "Açılış konuşmasından sonra divan başkanlık seçimine itirazlı girilmiş ve adaylardan A. Ömer Uztetik adaylığından çekildiğini anons etmesi sonucu açık oyla Divan Başkanlığına Mustafa Rumelili, Başkan Yardımcılığına Cihat Uçar, Asım Delihüseyn, Mehmet Çavşoğlu Divan Kâtipliğine seçilmişlerdir. Derneğin üye sayısı 3018 olup, 568 üye toplantıya katılmıştır." beyanı olup raporun "Toplantının gündem ve yasalara uygun geçtiğini arz ederim" cümlesi ile sona erdiği ve dava ile ilgili başka bir beyanın ve muhalefet şerhinin bulunmadığı görülmüştür.

Tanık beyanları incelendiğinde yedi Davacı tanığının "Başkanlık Divanının tarafsız kişilerden oluşmadığına, sadece Mustafa Rumelili' nin adaylığının onaylandığına, seçim kartlarının sıradan kişilere dağıtıldığına, hüviyet kontrolünün yapılmadığına, İsmet Öztürk ve arkadaşlarının toplantıdan çekildiğine, bazı kişilerin İsmet Öztürk' ü konuşturmamak için bağırduklarına, salonda karışıklıklar olduğuna, oy hakkı olmayanların oy kullandıklarına, bazı üyelerin fazla oy kullandıklarına, aidat borcu bulunanlarında oy kullanmalarına izin verildiğine" ilişkin beyanda buldukları, buna karşılık dört Davalı tanığının "Üyelerin girişte hüviyet kontrolü yapılarak toplantıya alındıklarına, her iki aday için oylamanın yapıldığına, toplantının normal ceryan ettiğine, kontrolün Yönetim Kurulu üyeleri, görevliler ve Hükümet Komiseri tarafından yapıldığına, kargaza ve bağırmanın olduğuna, usulsüzlüğün bulunmadığına ve yasalara aykırı bir durumun bulunmadığına" ilişkin ifadeleri ile Hükümet Komiseri Tuncer Yılmaz' ın "Toplantı ile ilgili olarak tuttuğu raporun münderecatının doğru olduğuna" ilişkin ifadesi görülmüştür.

Tanıtların beyanları da Davacılar Sayın Vekilinin savları gibi soyut nitelikte bulunduğu ve somut örnekleri gösterilmediği için değerlendirilmesi olanağı bulunamamıştır. Ayrıca genel kurul toplantı tutanağında her hangi bir muhalefet şerhi bulunmadığı gibi genel kurul toplantı tarihinden davanın açıldığı tarihe kadar geçen süre içinde savları ifade eden her hangi bir beyana da dosyada rastlanılamamıştır.

Bu bakımdan "Toplantı salonu dernek üyesi olup olmadıkları bile bilinmeyen şüpheli kimseyle doldurulmuş ve hüviyet kontrolü yapılmadan seçim kartı verilmiştir. Bir çok kimsenin elinde birden fazla farklı kimseler adına düzenlenmiş seçim kartı bulunmuştur." savı ile "Derneğin Eminönü Kaymakamlığı Emniyet Amirliğine verdiği Genel Kurula katılacaklar listesinin de hileli olduğu tesbit edilmiştir. Bazı üyeler listede bulunmadıkları gibi bazı üyelere listede mükerrerden yer almışlardır." savı doğrultusunda kanıtlar bulunmadığından inceleme yapma olanağı bulunamamıştır.

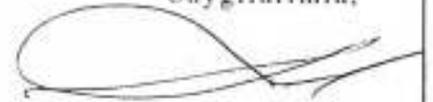
4) Eminönü Kaymakamlığı Emniyet Amirliği Dernekler Masasındaki Dernek dosyasının incelenmesinde, Dernek üye listelerinin daha önceki yıllarda verilen listelerin benzeri olduğu, farklılık oluşturmadığı; 8 Kasım 1992 tarihli genel kurul hazırlanmış listesinin Emniyet Amirliğine sunulan listenin aynisi olduğu görülmüştür.

5) Dernekler Kanunu'nun 85. maddesi "seçimler ve oylamalar ile oyların sayım dökümüne hile karıştıranlar" ın cezalandırılacağı hükmünü içermektedir. Böylesine önemli bir olgunun ileri sürülebilmesi için ciddi kanıtların bulunması gerekmektedir. Ayrıca kötü niyet savının da ileri sürülenlerce kanıtlanması zorunlu bulunmaktadır. Davanın dosyasında ise bunlara ilişkin olarak tutarlı ve inandırıcı savlar ile kanıtların yer almadığı kanısına varılmıştır.

IV. SONUÇ

Yukarıda belirtilen sav ve savunmalar ile kanıtlar ve incelemeler doğrultusunda Davalı, Derneğin 8 Kasım 1992 tarihinde yapılan Genel Kurul toplantısının iptalini gerektirecek yasal ve tüzüksel nedenlerin bulunmadığı kanısına vardığımı, takdir Yüksek Mahkemeye ilişkin olmak üzere, bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

Av. Suat BALLAR
Bilirkişi

KAYMEKAMLIK MAKAMINA

EMİNÖNÜ

İlgi: 15.10.1992 tarih B.05.1.EGM.4.34.47.
Ter.Müc.92/Der.120 sayılı yazıları.

^{Toplantı} Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezinin 8.11.1992 Pazar günü Eminönü Halk Eğitim Merkezi Salonunda saat 11.45'de başlanması ile açılış konuşmasından sonra divan başkanlık seçimine itirazlı girilmiş ve adaylardan A.Ömer Uztetik adaylığından çekildiğini anons etmesi sonucu açık oyla Divan Başkanlığına Mustafa Rumelili, Başkan Yardımcılığına Cihat Uçar, Asım Delihüseyin, Mehmet Çayuşoğlu Divan Katipliğine seçilmiştir.

Derneğin üye sayısı 3018 olup, 568 üye toplantıya katılmıştır.

Faaliyet raporu hakkında müzakereye geçilerek, A.Ömer Uztetikin konuşmasında "2 yılda bir araya geldiğimiz kongrelerde dertlerimizi görüşmekte faaliyet raporunu dinledik, Batı Trakya Türkleri için ne yapıldı bunu sormak istiyoruz Batı Trakya Türkü ana vatanında mutlu olabilmemi? 1983 yılına kadar elde edilmiş haklarımız yok edilmiştir. Batı Trakya Türkü yabancı meselesi görüyor. Biz burada kendimizi sağlam almamışız. Bize neden çift vatanlılık verilmaz. Trakya'da normal müftü seçme hakkımız yok. Seçilecek arkadaşlara başarılar dilerim dedi.

Belshettin Yıldız; Konuşmasında "Sevgili dava arkadaşlarımız. 2 senelik icraat bize gönderilmeden burada okundu. Bundan sonraki yöneticilerimizin raporları 8 ay süreden göndermeli. Biz barış istiyoruz. Yunanistanda yaşayan Türkler için insanca yaşama hakkı istiyoruz. Bu dernek 8 senedir Başkanla görüşmemiştir. Bizim meselemiz Türkiye'nin meselesidir. Meselelerimizi uluslar arası platforma götürmemiz lazım. Batı Trakya Türklerini Yunanistanda insanca yaşandığı, Batı Trakya'dan gelen gençimiz ikiye ayrılıyor. 1946'dan beri kütük defterimiz vardır. Bir sicil komitesi olması, defterleri yeniden düzenlenmesi lazım. Aldatını ödemenen kongreye girmemeli, beni dinlediğiniz için hepinize selamlar" dedi.

Gazi Osmanpaşa Belediye Başkanı, İsmail Rüstemoğlu; Batı Trakya Türkleri sorunlarına çare aramak için çoğunluğun burada olması derneğin dinamik aysakta olması demektir. Batı Trakya'da yaşayan Türklerin sorununu çözecek etkili öneri gelmeli. Batı Trakya sorunu günde birlik geçmekle selenmez. Özüne önererek yöneticilere ihtiyaç vardır. Lobiler oluşturup hükümetlere çözümler getirecek. Balkan Ülkelerinde insanlar asimilasyon uygulanırken bialer birbirimize yuh çekilmesin. Birbirimize çiçek vermek kolkola görmek sorundayız.

Yeni seçilecek idareye hayırlı uğurlu olsun" dedi.

Almanya Batı Trakya Dayanışma Derneği Federasyon Başkanı Cafer Alioğlu; "Yunan Hükümetinin bize karşı yürüttüğü baskılara karşı dernekler kurulmuş, Batı Trakya'daki bütün olayları insan haklarına Alman Hükümetine bildirdik. Federasyon olarak bizim çalışmalarımız sonucu Yunanistanda yapılan girişimler durdurulmuştur. Biz insan olarak çağdaş olmak istiyoruz. Biz helen mülâmenleri değil biz Osmanlı Türklerinin torunlarıyız. Avrupadan 7 yürüyüşün maliyeti 10 milyar liradır. Yeşsin Batı Trakya Türkleri, yeşsin Türk Milleti" dedi.

Halin Eren; "Batı Trakya Türk toplumunun haklı davasını dünyaya duyurmak istiyoruz. Özetlik 1980'ne tekildi keldi. Bu dava 60 milyon davasıdır. T.Cumhuriyeti olması idi, bugün Batı Trakya Türkü olmazdı. Batı Trakya davasının antlaşmalar çerçevesinde hakkımızın verilmesine çalışıyoruz. Bizler Türkiye'de yeşin 600 bin insanlar olarak hakkımızı arayacağız. Özetlik 1980 öncesi her türlü hak verildiğini belirtmekte, ancak 10binlerce soydaşın 1980 sonrası vatandaşlığa alındı, Yunanistanda yeşin soydaşlarımızın problemlerini iyi tesbit etmeliyiz. Yunanistanın yeşin sınıcırını kırscağıs" dedi.

Yönetim Kurulu Faaliyet raporunun açık oyla onaylanması,

Denetim Kurulu Raporunun açık oyla onaylanması,

2 yıllık muhazzen bütçe okundu, açık oyla onaylandı.

Mehmet Koçer; Konuşmasında 250 kişi üye alınmadı Telepleri dosya yadadır. Bursa'da ve İstanbul'da Atatürk düşmanı dediler. Biz derneğin boya badensini yaparken Atatürk'ün resmini indirdik.Boya badensini iyi bitince Atatürk'ün resmini yerine satık. Atatürk her şeyin üzerindedir. Atatürk'ü alı etmemeliyiz. Enson 2 ekim 1992'de üye kaydı yapılmıştır. Önden sonra kayıt yapılmamıştır. Yalnız üye kayıtlarında bir kerışıklık vardır. Üye listesinin yenilenmesinde fayda var.

Milliyetçi Çalıışma Partisi Genel Başkan Yardımcısı Turgut Nesim Konuşmasında "T.C devletinin ve onun lâyük anlayışının, dünya Türkü-ğünün haklarının savucusu genel başkan yardımcısı olarak, emperyalizmin uscağı Yunanlıların zâlini altındaki Batı Trakya Türklerinin kurtuluş için mücadele edilecektir. Bütün Türllüğün dayanışması olmalıdır" dedi.

Beçime geçileraki

Kulâşılın Oy Sayısı : 410

Geçerli Oy Sayısı : 395

Geçersiz Oy Sayısı : 5 Aptal + 12 Boş

Halit Eren Listesi : 384

İsmet Östürk Listesi : 9

olarak gerçekleştirilmiştir.

Beşken Halit Eren'in konuşmasından sonra dilekçe, temenniler.

Toplantının gündem 49 yâşalara uygun geçtiğini arz ederim.

Fuâdet Yılmaz
Hükümet Köhisri

Y.D.

EGE'DE YUNANİSTAN MACERA PEŞİNDE

Mustafa Necati ÖZFATURA

Yunanistan karasularını 12 mile çıkarırsa Türkiye'ye Ege'de sadece Ege denizini seyretme hakkı kalır. Karasuları gibi Anadolu'ya ait ve Ege denizinin altına kadar uzanan kıta sahanlığı hakkımız; dünyanın en zengin petrol rezervlerinin başında yer alan petrol umudumuz sona erer. Türkiye'nin bir limanından diğer limanına gitmek için Yunanistan'dan vize almak gerekir. Meselenin en korkunç yanı ise Yunan ve Güney Kıbrıs karasuları talebiyle Türkiye'nin açık denizlerle irtibatı kesilir. Türkiye'yi bu duruma sokan ve 12 mil olursa savaşı kaçınılmaz kılan hata; İsmet İnönü hazırlamıştır. Lozan'da Ege'nin tamamını Yunanistan'a hediye ettiği yetmemiş gibi; 2'nci Dünya savaşı sonrası 1947

Paris konferansına delege bile göndermedi. Oniki Ada'dan söz eden yazarları hapsedirip gazeteleri kapatırdı ve oniki adayı hayranı olduğu Grek kültürünün sahne temsilcisi Yunanistan'a bıraktı.

Ege ihtilafının daha iyi anlaşılabilmesi için 1832'den 1994'e kadar özet bilgi arz edeceğim:

Yunanistan 1832 yılında zamanın süper devletleri tarafından Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalamak maksadıyla "Mini Krallık" olarak sahneye çıktı. O zaman sınırları 47 bin 516 kilometre kareydi. Bugün ise sınırları 131 bin 990 kilometre karedir. Yunanlılar, Osmanlılar'dan Mora yarımadasını, Kuzey Epir'den Batı Trak-

ya'ya kadar olan toprakları işgal etmekle kalmamış, Girit Adasını Batı Anadolu Adalarını da sınırları içine dahil etmiştir. Şimdi de Kıbrıs Rum Cumhuriyeti kalkını arkasında bu adayı oldu-bit-tiye getirip, dolaylı yollardan sınırları içine almak için son oyununu oynuyor. Atina, bir yandan Amerika ve Avrupa'da oluşturduğu lobilerle Türkiye'yi yayılmacı ülke olarak tanıtmaya çalışırken, diğer yandan Türk toprakları içinde Ermenistan ve Rum Pontus Cumhuriyeti'ni yerleştirme gayreti içinde. Bunun için, Ermeni ve PKK'lı teröristlere destek vererek, onları besliyor, koruyor, eğitiyor, Yunanistan'ın gerçek maksadı Türkiye'ye sürekli problem çıkararak onu uluslararası alanda güçsüz duru-

ma düşürmek ve bundan yararlanarak karasularını 12 mile çıkarıp sınırlarına dahil etmektir. Yıllardan beri 12 mil fırsatı kollayan Yunanistan'ın eski bakanlarından Yorgo Drosos ölümünden kısa bir süre önce yayınlanan kitabında Ege konusunu şöyle özetlemiştir:

"..12 mil konusunda Türklerin tehditlerine boş vermeliyiz. Bunlar laf olarak masal uygulama yönünden ise büsbütün hikayedir. Zira Türkiye savaş tehdidini yerine getirmeye kalkışırca bile, biz onlardan korkmayacak bir duruma gelmiş bulunuyoruz..." Yunanistan karasularını 12 mile çıkarırsa ne olur? Ege Denizi'nde serpiştirilmiş 3.602 adanın her biri tek tek bu planın içine girer. Ve Ege Denizi'nin yüzde 71.53'lük bölümü Yunan hükûmeti altına alınır. Ve Karadeniz'den Akdeniz'e incek ve çıkacak gemiler Yunanlılardan geçiş izni almadan hareket edemez! Yunan karasularının 12 mil olması, sınırlarını da 180.000 kilometre kare daha genişletmekle kalmayacak, kitaplara 300.000 kilometre karelik bir devlet olarak geçecektir. Türkiye'ye tanıdıkları karasuları sınır hakkı ise 8.76 dir. 12 milde ısrar, Yunanistan'a kendi mezarını kazmaktan başka bir yarar sağlamayacak.

Atina'nın karasularını 6

milin üzerine çıkarmaya yönelik teşebbüsleri, "klasik bir Yunan oyunu" olarak değerlendiriliyor ABD'deki siyasi gözlemciler, Yunanistan'ın tarihi boyunca "Batı'nın şımkak çocuğu" gibi davranarak, hep büyük devletin arkasına sığındığına işaret ediyorlar. Atina'nın, karasularını genişletmeye yönelik hazırlıkları da ABD'nin BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ni Temmuz ayında New York'ta imzalamıştı. Ancak ABD'nin bu sözleşmeyle ilgili meselesinin, yıllardır karasuları ya da sınırları konusunda değil, derin deniz diplerindeki madenler ve bunların kullanımı konusunda olduğu belirtiliyor. Soğuk savaş döneminde, çeşitli siyasi sebeplerle "deniz dibi madenciliği" bölümüne karşı olduğu için sözleşmeyi imzalamayı reddeden Washington, "şartların değiştiği" gerekçesiyle sözleşmeye imza atmış bulunuyor. ABD Senatosu ise, yönetimin bu kararını henüz onaylamadı. Gözlemciler, Yunanistan'ın bu gelişmeleri "iyi bir fırsat" olarak değerlendirip, karasuları konusunda yeniden harekete geçmeyi planladığını belirtiyorlar. Siyasi gözlemciler, Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin, karasuları konusunda başka ülkelerin haklarının sultistimaline imkan vermediğini belirterek, Yunanistan'ın 6 milin ötesine geç-

meyeceğini vurguluyorlar. Sözleşmenin, bu gibi durumlarda karşılıklı uzlaşmayı öngördüğünü belirten uzmanlar, Ege'nin "tartışmalı sular" kapsamında olduğuna da dikkati çekiyorlar.

1923 yılında Lozan antlaşmasının imzalandığı dönemde, Türk ve Yunan karasuları 3 mil idi, Yunanistan; tek taraflı bir kararla 1936'da karasularını 6 mile çıkarmış, Türkiye'nin de 1964 yılında karasularını 6 mile çıkarması sonucu Ege'de bugünkü durum ortaya çıkmıştı. Siyasi gözlemciler, Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkarmaya yönelik teşebbüslerini, Atina'nın "Ege'yi bir Yunan gölü yapma sevdası" olarak yorumluyorlar. Gözlemciler, Yunanistan'ın 1936'da karasularını 6 mile çıkarmasıyla; Lozan antlaşmasında tesis edilen hakkaniyet boyutlarını "tek taraflı olarak" ihlal ettiği görüşünde birleşiyorlar. Ege'de karasularının 6 milin üzerine çıkarılması, açık deniz sahalarını yok denecek kadar azaltırken Ege denizinin neredeyse bütün kaynaklarını Yunanistan'ın denetimine bırakmak anlamına geliyor. Yunanistan'ın olumsuz tutumuna rağmen Türkiye, her zaman olduğu gibi; karasuları meselesinin de müzakere yoluyla çözümünden yana bir politika izliyor.

"TÜRKİYE 21 EYLÜL 1994"

"ATINA'NIN TERBİYESİZLİĞİ"

Ayhan SONGAR

Başlığa aldığım ve gönülden katıldığım bu söz bana ait değil, sevgili okuyucularım, aynen TÜRKİYE gazetesinin bir haber başlığı... "Yunanistan, Ege'deki karasuları konusunu Türkiye veya bir başka ülke ile görüşmeyeceğini açıkladı" diye devam ediyor haber. Hükümet sözcüsü Evangelos Venizelos, bu konudaki bir soruya cevap verirken bakın neler söylemiş: "Bu konular görüşülmez, Burada Yunanistan'ın egemenlik hakkı söz konusudur. Bu hakkın kullanılması tamamen Yunan Hükümetinin takdirine kalmıştır. Yunanistan bu konularda bilinen ve değişmeyen bir uygulama içindedir"... Adamlar bayağı sergerde, en adısından kabadayı, külhanbeyi... Sıfatları yanlış yere oturtmayalım, "ucuz kabadayılık eden" ve iki komşu ülkeyi bu sergerde tavırları ile "savaşın eşğine getiren" Yunanlıların kendisidir, biz değiliz.

Nitekim Yunan Savunma Bakanı Yardımcısı Nikos Kouris hemen bu sözlerin üstüne yattı, "Karasularımızı 12 mile çıkarsak bile Türkiye bizimle savaşmaya cesaret edemez" deyiverdi. Yunanlılar gene tarihî yanlışlarını tekrarlıyorlar. İzmir'e çıkarken de bizim kendilerine mukavemet edemeyeceğimiz kanaatinde idiler... Kıbrıs harekâtından önce de "Bekledim de gelmedin" türküleri çağırıyorlardı, Yunanlının şimdi güvendiği Güneydoğu'daki huzursuzluk ve Hükümetin sallantıda olması ise çok yanılırlar. Biz kendi meselemizi kendi içimizde hallederiz, "kol kırılır yen içinde" diye bir

atasözü başka hiçbir dilde mevcut değildir. Tarih şahittir, bu millet gerektiğinde kaç kerre tek bir yumruk halinde sıkılmış ve düşmanın kafasına inmiştir. Hiç bizi "test etmeye" kalkmasınlar, sonunda pişman olurlar. Savunma Bakanları Gerasimos Arsenis de "tehditlerimize sözle cevap vermeyeceğini" beyan buyurmuş. Hodri meydan, sözle değil, istersen kuvvetle karşılık ver. Paraşütçülerimiz Kıbrıs'ın Beşparmak dağlarına inerken bunların Edirne hududumuzdaki askerlerin "Türkler geliyor" diye nasıl pabuçsuz kaçtıklarını ne çabuk unuttular.

Geçenlerde ABD Büyükelçisinin sözlerinden bahsetmiştim. Bilmiyorum hâlâ bu adamın ülkemizdeki temsil sıfatı devam ediyor mu? Burada kendisini "düyün-u umumiye müfettişi" veya kapitülasyonlar devrimin Fransa elçisi zanneden bu adama dersi hâlâ verilmedi mi? Ancak, bildiğim bir şey varsa, sayın Mümtaz Soysal'ın Amerika seyahati sırasında ABD Dışişleri Bakanını ikna ederek "12 millik karasuları" meselesinin gerçekleşmesinin mümkün olmadığını ona söyletmesidir. Eğer ABD Dışişleri Bakanı bunun aksini söylese idi, Yunanistan'da halk sokaklara dökülür, nümâyişler yapar, sevinç çığlıkları ile gökleri inletirdi. Bakıyorum, bizim cânıpte ses soluk yok. 12 mil meselesi Türkiye'nin Anadolu yarımadasında boğazlanması demektir. Nasıl olur da bunun karşısında "kamuoymu" dediğimiz şey böylesine sessiz kalabilir? Bunun adına "sabr" mı di-

yeceğiz şimdi?... Nasıl olur da, yıllardır insanlarımızı konsolosluk kapılarında vize kuyruklarında bekletmekten adeta sadistçesine bir zevk alanlara başlattığımız vize uygulamasını şenliklerle kutlamaz, hattâ kutlamak ne kelime, tenkide bile kalkarız?...

Siyaset damarlarımıza öylesine işlemiş ki her yapılan işi tuttuğumuz siyasi partinin penceresinde görüyor, hadiseleri şöyle bir geniş ufuk içinde değerlendiremiyoruz. Yunanlı, Bosna'da Müslüman katliamını gerçekleştiren Sırp canavarlarını hiç çekinmeden bağrına basıyor. Bunlardan 50 kişilik bir şakî grubu tatil geçirip dinlenmek (1) için Selânik'e geliyor ve onları Selânik Belediye Başkanı Konstantin Kozmopoulos, "onur ve özgürlük savaşçıları" olarak karşılıyor. Adamlar Selânik sahillerinde dinlenip enerjilerini tekrar kazanacaklar ki vahşetlerine devam edebilsinler.

Mensup olduğu siyasi parti ne olursa olsun, gerçekleri dile getiren ve milletin hislerine tercüman olan bir Dışişleri Bakanımız var bugün. Mevkiini ne kadar muhafaza edebilecek bilmem ama bugüne kadar yaptıklarına minnettarız. Mümtaz Soysal'ı hiç unutmayacağız. Ve, tekrar söylüyorum, bu Yunanlı iyi bir kötek yemeden yerine oturmaz. İnanmazsanız Evangelos Venizelos'un ceddine, 1922'de bizden o meşhur dayağı yiyen Yunan Başvekili Venizelos'un ruhuna (!) sorun. Sorabilirseniz o size anlatır olup bitenleri.

(Türkiye'den)

ATINA'NIN GÜLÜNÇ OYUNU

Atina'nın karasularını 6 milin üzerine çıkarmaya yönelik teşebbüsleri, "klasik bir Yunan oyunu" olarak değerlendiriliyor. ABD'deki siyasi gözlemciler, Yunanistan'ın tarihi boyunca "Batı'nın şımarık çocuğu" gibi davranarak, hep bir büyük devletin arkasına sığındığına işaret ediyorlar. Atina'nın, karasularını genişletmeye yönelik hazırlıkları da, ABD'nin BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ni imzalamış olmasıyla ilişkilendiriliyor.

ABD, yıllardır karşı çıktığı BM Deniz Hukuku Sözleşmesi'ni Temmuz ayında New York'ta imzalamıştı. Ancak, ABD'nin bu sözleşmeye ilgili meselesinin, yıllardır karasuları ya da sınırları konusunda değil, derin deniz diplerindeki madenler ve bunların kullanımını konusunda olduğu belirtiliyor. Soğuk savaş döneminde, çeşitli siyasi sebeplerle "deniz dibi madenciliği" bölümüne karşı olduğu için sözleşmeyi imzalamayı reddeden Washington, "şartları değiştiği" gerekçesiyle sözleşmeye imza atmış bulunuyor.

ABD Senatosu ise, yönetimin bu kararı henüz onaylamadı.

Gözlemciler, Yunanistan'ın bu gelişmeleri, "iyi bir fırsat" olarak değerlendirip, karasuları konusunda yeniden harekete geçmeyi planladığını belirtiyorlar. Siyasi gözlemciler, Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin, karasuları konusunda başka ülkelerin haklarının suistimaline imkan vermediğini belirterek, Yunanistan'ın 6 milin ötesine geçemeyeceğini vurguluyorlar. Sözleşmenin, bu gibi durumlarda karşılıklı uzlaşmayı öngördüğünü belirten gözlemciler, Ege'nin "tartışmalı sular" kapsamında olduğuna da dikkati çekiyorlar.

GÜLÜNÇ HEDEF

1923 yılında Lozan antlaşmasının imzalandığı dönemde, Türk ve Yunan karasuları 3 mil idi. Yunanistan, tek taraflı bir kararla 1936'da karasularını 6 mile çıkarmış, Türkiye'nin de 1964 yılında karasularını 6 mile çıkarması sonucu Ege'de bugünkü durum ortaya çıkmıştı.

Siyasi gözlemciler, Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkarmaya yönelik teşebbüslerini, Atina'nın "Ege'yi bir Yunan gölü yapma sevdası" olarak yorumluyorlar. Gözlemciler, Yunanistan'ın 1936'da karasularını 6 mile çıkarmasıyla, Lozan antlaşmasında tesis edilen hakkaniyet boyutlarını "tek taraflı olarak" ihlal ettiği görüşünde birleşiyorlar, Ege'de karasuların 6 milin üzerine çıkarılması, açık deniz sahalarını (yok) denecek kadar azaltırken, denizin neredeyse bütün kaynaklarını Yunanistan'ın denetimine bırakmak anlamına geliyor.

Yunanistan'ın olumsuz tutumuna rağmen Türkiye, her zaman olduğu gibi, karasuları meselesinin de müzakereler yoluyla çözümünden yana bir politika izliyor.

EGE, ATINAYI BÖLDÜ

Yunanistan Savunma Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı arasında, Ege'de karasuları sınırlarının genişletilmesi konusunda görüş ayrılığı olduğu bildirildi.

Etnos gazetesi, Savunma Bakanlığının, Türkiye ile ilişkilerde 'yeni yaralar' açabileceği gerekçesiyle, karasularının genişletilmesinden yana olmadığını, Dışişleri Bakanlığının ise, genişletmeye gidilmemesinin, Türkiye tarafından "Yunanistan'ın bir zaafı" olarak değerlendirileceği görüşünde olduğunu yazdı. Savunma Bakanlığı yetkililerinin, karasularının genişletilmesi halinde, Türkiye'nin Ege için bazı yeni talepler önce süreceğini belirttiklerini kaydeden gazete, Başbakan Tansu Çiller ve Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, bu konuda atılacak bir adımın 'savaş sebebi' sayılacağına dair sözlerine dikkate çekerek genişletilmeden vazgeçilmesi yolunda hükümete telkinde bulduklarını kaydetti.

Etnos'a göre, Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ise geçen Mayıs ayındaki bir toplantıda, karasularının genişletilmesinin, "Yunanistan'ın Türkiye'den korktuğu izlenimini oluşturacağı" görüşünü savundular.

TÜRK DÜNYASINDAN HABERLER

BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN EĞLENCE GÜNÜ:

Düsseldorf Batı Trakya Türkleri Yardımlaşma ve dayanışma derneğinin geleneksel Aile ve Kültür gecesine yaklaşık beşyüz kişi katıldı. Gecenin açış konuşmasını Genel sekreter Muzaffer Nalbantoğlu yaptı. Bilahare derneğin başkanı Hikmet Kalın derneğin çalışmalarını hakkında üyelere bilgi verdi.

Daha sonra kürsüye davet edilen sabık Federasyon başkanı Cafer Alioğlu, alkışlarla kürsüye geldi. "Ben bu derneğin yıllarca üyesi olduğum gibi temsilciliğini, başkan vekilliğini ve tüm demeklerimizin kurduğu Federasyon'un altı yıl üst üste genel başkanlığını yaptım. Demeklerimiz ve Federasyon Alman dernekler yasasına göre kurulmuştur. Bütün soydaşlarımızı demeklerimize üye olmaya davet ediyorum. Federasyon 22 dernekle Batı Trakya Türklerinin en güçlü resmi kuruluşudur. Demeklerimizi ve Federasyonu yaşatmak hepimizin görevidir. Federasyon Uluslararası platformda büyük bir mücadele vermiştir ve vermeye devam edecektir.

Bu mücadelenin semeresini Batı Trakya da soydaşlarımız toplamaya başlamışlardır. Fakat bir çok sorun daha çözüm beklemektedir. Bunun için ekonomik ve kültürel yönden güçlü olmak zorundayız. Aziz hemşehrilerim halka hizmet, hakka hizmettir. Halka hizmet de bir bayrak yarışıdır. Bu bayrağı bugüne kadar biz taşıdık. Bundan sonra da bu bayrağı arkadaşlarımız taşıyacaktır. Hepimize "Allaha ısmarladık", diyen Cafer Alioğlu'na Düsseldorf derneği tarafından üstün azim ve çalışmalarından dolayı hizmet ve takdir plaketi verildi.

Daha sonra kürsüye gelen TC Düsseldorf Başkonsolosluğu Temsilcisi ikinci Konsolos Sy. Ber-

lan Parsalan davet edildi. Sayın konsolos Batı Trakya Türklerinin birlik ve beraberliğinden gurur duyuyoruz, dedi. Siyasi alanda epey mesafe aldınız, bunu ekonomik alanda da göstereceğinizden eminiz, diye devam etti. Ve soydaşlarımıza neşeli bir gece diledi.

Soydaşlarımız orkestranın eşliğinde gecenin ilerleyen saatlerine kadar doyusya eğlendi.

AVRUPA BİRLİĞİ YUNANİSTAN'DAN ŞİKAYETÇİ

Fransa Millet Meclisi Dışişlikler Komisyonu, Makedonya'ya uyguladığı ambargo yüzünden Yunanistan'ın Batı Avrupa Birliği'ne üyelik protokolünün onaylanmasının ertelenmesini kararlaştırdı.

Alt Komisyon, Yunanistan'ın üyeliğinin onaylanması için Avrupa Adalet Divanı'nın vereceği kararın beklenmesinin uygun görüldüğünü bildirdi.

AB Komisyonu'nun, Dönem Başkanı Yunanistan'ı Makedonya'ya uyguladığı ambargo yüzünden şikayeti, Avrupa Adalet Divanı'nda 15. Haziran tarihinde, görüşmeye başlanmıştı.

BATI TRAKYA TÜRK AİLELER BİRLİĞİ

Hannover ve Çevresi Yeni Yönetimi Seçti
29.05.94 tarihinde Batı Trakya Türk Aileler Birliği Hannover derneğinde birinci yıllık Kongresi yapılmıştır. Kongrede seçilen Başkan ve yönetim kurulu Listesi aynen aşağıdadır:

Başkan: Ferhat Hacı; Asbaşkan: Halil Mustafa;

Sekreter: Sali Topal Sali, Muhasip: Mahmut İbrahimoğlu; Sekreter yardımcısı: Hasan Süleymanoğlu; Teşkilat kolu: Ramazan Süleymanoğlu; Sporkolu: Mümin Ahmet.

Yönetime seçilen arkadaşlara hayırlı çalışmalar ve başarılar dileriz.

STUTGART'TA DERNEKLER RESMİ GEÇİDİ YAPILDI

26.06.1994 Pazar günü Stuttgart'a bağlı Komtal kasabasında Federasyonumuzun güzide demeklelerinden Stuttgart ve Geniş Çevresi Batı Trakya Türkleri Aile Birliğinin de katıldığı demekler resmi geçitinde Batı Trakya Türklüğü en güzel bir şekilde tanıtıldı. Binlerce yerli ve yabancıların izlediği resmi geçitte Stuttgart Batı Trakya Türkleri Aile Birliğinin açtığı 5 metrelik Yunanistan'daki Batı Trakya Türkleri pankartı dikkatleri çekmiş ve bol bol alkışlanmıştır. Ayrıca dernek yöneticileri resmi geçiti izleyen tüm seyircilere kilolarca şekerler dağıtarak Batı Trakya Türklüğünün ne kadar nazik bir toplum olduğunu ispat etmiştir.

YUNANİSTAN GEMİMİZE EL KOYDU

Yunanistan'ın Eğriboz Adası açıklarında, deniz kirliliğine yol açtığı gerekçesiyle bir Türk yük gemisine el konuldu. Geminin kaptanı ve makinisti suçüstü mahkemesine sevk edildi. "Uluç Kaptan"ın Lavrion Limanı'nda demir atmasından sonra, geminin kaptanı Levent Erdil (36) ve makinist Hüseyin Yılmaz, yargılanmak üzere suçüstü mahkemesine sevk edildiler. Türk yük gemisinin, ilgili cezai işlemler tamamlanuncaya kadar Lavrion Limanı'ndan ayrılmasının yasaklandığı bildirildi.

YUNANLILARIN "MORAL KONGRESİ" ...

Batı Trakya'daki Meriç iline bağlı Ferecik kasabasında düzenlenen "Dünya Trakyalılar Kongresi"nin açılışında konuşan Makedonya-Trakya Bakanı Konstantinos Triaridis, hükümetin öncelikli meselelerinden birinin, "barış içinde bir arada yaşamak" koşuluyla, Türk-Yunan işbirliğine ulaşmak olduğunu söyledi.

Triaridis, Batı Trakya'nın, Balkan işbirliği ve

Türkiye ile ilişkileri çerçevesinde kalkındırılmasına öncelik verilmesi gerektiğini de belirtti.

Türkiye ile sınır bölgesinde yaşayan halka "moral vermek" amacıyla ilk defa Meriç'in hemen karşısındaki Ferecik kasabasında düzenlenen "Dünya Trakyalılar Kongresi"ne, Fener Rum Patriği Bartolomeus ile Kuzey ve Güney Amerika Başpiskoposu Yakovos da birer başarı mesajı gönderdiler.

DEDEAĞAÇ'DAKİ "BOMBA" DİNAMİT ÇIKTI BATI TRAKYA HEDEF GÖSTERİLİYOR

Yunan polisi, Dedeoğaç havaalanında ihbar üzerine bulunan patlayıcı maddenin, saatli bomba değil, bir naylon torba içinde çöp bidonuna yerleştirilmiş dinamit lokumu ile fitilden ibaret olduğunu açıkladı.

Yunan devlet televizyonu ET-1 başta olmak üzere Yunan radyo ve televizyon istasyonları, haber bültenlerinde, "anamuhalefet Yeni Demokrasi'nin lideri Miltiadis Evert'i hedef alan bir saatli bombanın Dedeoğaç Havaalanı'na yerleştirildiğini, ancak bombanın ihbar üzerine zararsız hale getirildiğini, olayda (Batı Trakya Türk Kuruluş örgütü) adlı bir örgütün üstlendiğini" duyurmuşlardı.

Miltiadis Evert, yaptığı açıklamada, "Arnavutluk'ta ve Üsküp'de bazı problemlerle karşı karşıyayız. Ancak, Batı Trakya'da daha büyük tehlikeler meydana gelebileceğini hiçbir zaman unutmamamız gerekir" dedi.

Türklerde Endişe

Bu arada, olayın sözde bir Türk örgütünün işiymiş gibi duyurulması, Batı Trakya Türk azınlığı içinde endişe ve huzursuzluğa neden oldu.

Azınlık Danışma Kurulu Başkanı Sadık Ahmet, A.A'ya yaptığı açıklamada, olayın gelişme şeklinin şüpheli olduğunu belirterek, herhangi bir ipucu elde edilmeden ve failleri belirlenmeden bu tür olaylara Türklerin veya Türk azınlığın adının karıştırılmasının son derece tehlikeli ve art niyetli bir hareket olduğunu söyledi.

Yunan Basını

Öte yandan, Yunan basını, olayı manşet haberlerle ve çarpıcı başlıklar kullanarak verdi.

Etnos Gazetesi, "Evert'i havaya uçuracakları" başlığı altında verdiği haberde, olaya "Trakya'da Türk provakasyonu" olarak göstermeye çalıştı. Elefteros Tipos Gazetesi ise, "Trakya'da Evert'e bomba-tiran davasına Türk müdahalesi" başlıklarını kullandı.

Apoyevmatini Gazetesi de, olayı, "Bombayı Türkler koydu, Hedef Helenizm" başlığıyla duyurdu.

YUNAN KONSOLOSLUĞUNA SIYAH ÇELENK

Atina'da hunhara ve kallesçe bir saldırı sonucu şehit edilen Büyükelçilik Müsteşarı Sipahioğlu'nu rahmetle anmak ve saldırıyı düzenleyen Yunan devletini kınamak için Dernek Genel Başkanı Halit Eren'in başkanlığındaki bir heyet, İstanbul'daki Yunan Başkonsolosluğuna siyah bir çelenk bıraktı. Basın Yayın organlarının büyük bir ilgi gösterdiği ve geniş bir biçimde yansıttığı bu millî gösteri halkımız arasında takdirle karşılandı.

MİTING

Yunan Terörünü kınama Mitingi, Yunan devletini endişeye sevkedecek ölçüde başarılı oldu. Hürriyeti Ebediye Tepesinde, icra edilen mitinge büyük ve çoşku bir kalabalık katıldı. Dernek Yönetim kurulumunun mümtaz üyelerinin de iştirak ettikleri mitingte heyecanlı konuşmalar yapıldı ve Yunan devletini ikaz edici sloganlar atıldı. 17 Kasım Terör Örgütünün Yunan devletinin himayesinde faaliyet göstermesini lanetleyerek kınayan konuşmacılar, Yunanistanın bir hukuk devleti olmadığını dile getirdiler.

HALİT EREN ALMANYA'DA

Batı Trakya Türkleri Genel Başkanı Halit Eren Avrupa Türk Akademisyenler Birliğinin yıllık genel kurul toplantısına ve düzenlenen "Avrupada Türkler" konulu panele konuşmacı olarak katıldı.

BİTMİYEN KİN

B.T.S. Ajansı

Yunanistan'da yayınlanan Stohos gazetesinde isimleri yayınlanan bütün Türk diplomatları birer birer şehid ediliyor. Son olarak Türkiye'nin Atina büyükelçiliği Müsteşarı Ömer Haluk Sipahioğlu'nun adı da 15 Şubat tarihli Stohos gazetesinde yer almış ve açıkça hedef gösterilmişti. Yunan gazetesinde çarşaf çar-

şaf yayınlanan listelerdeki isimlerle ilgili bilgilerin kim veya hangi kuruluş tarafından sızdırıldığı ise açıklanmıyor. Ancak bu noktada Yunan istihbarat teşkilatının devrede olduğundan kimsenin şüphesi yok.

Yunan istihbarat teşkilatına ve Yunan ordusu içindeki ırkçılara yakınlığı ile tanınan Stohos gazetesini, 15 Şubat tarihli sayısında yayınladığı listede Müsteşar Sipahioğlu 17 Kasım Örgütü'nün hedefleri arasında göstermişti. Bu gazete, Türk diplomatlarına düzenlenen saldırı önceden haber vermesi ile tanınmıyor.

Fanatik sloganlarıyla Yunan halkına Türk düşmanlığını aşılayan Stohos gazetesini, Türk düşmanlığı ile tanınan sivil ve asker yöneticilerin beyanatlarına da sık sık yer veriyor.

Yunanistan'daki Türk düşmanlığını körükleyen ve Türkleri Yunan ırkçılara hedef olarak göstermeyi yegane vazife bilen Stohos gazetesinin, Yunanistan'ın çeşitli bölgelerinde Türkiye karşıtı kampanyalar, törenler ve seminerler düzenlediği görülmektedir. Özellikle, Batı Trakya Türklerini, "katledilmesi ve yok edilmesi gereken Moğollar ile tanımlayan Stohos Gazetesi, çok sık aralıklarla, Yunanistan'daki Türk Elçilik ve konsolosluklarına saldırılar düzenlenmesini talep eden yazılar yayınlamaktadır. Türk elçilik ve konsolosluklarını, küstahça "eşek arısı yuvası" olarak adlandıran gazete, Türk Konsolosluk ve elçilik araçlarının plaka numaralarını ve Türk diplomatlarının isim ve adreslerini neşretmektedir. Teröristlere sık sık çağrıda bulunarak, Türk diplomatlarını hedef göstererek "casuslara göz açtırmayın. Onları yokedin" şeklinde mesajlar vermektedir.

Batı Trakya Türklerini, "koynumuzdaki yılanlar" olarak tanımlayan bu Yunan gazetesini, başta Batı Trakyalı Türk lider Sadık Ahmet olmak üzere 98 Batı Trakyalı Türk'ün adlarını yayınlamak ve bunların Yunan kamuoyuna Türk Milli İstihbarat Teşkilatının ajanları olarak takdim ettiği, Gazete, bu yayına ek olarak şu çağrıda bulunmuştur. "Halen gençleri, listede isimleri bulunan kişileri yaşatmayın. Onların kutsal Halen topraklarını kirletmelerine izin vermeyin. Listedeki adı bulunan Türkleri acımadan yokedin".

Sahipliğini, 17 Kasım terör örgütünün propaganda sorumlusu Y. Kapsalis'in yaptığı bu gazete Yunan devlet makamları hiçbir şekilde, ikaz mahiyetinde de olsa müdahale etmemektedirler.

Ruhban Okulu'nda misyoner zirvesi

B.T.S. Ajansı

Heybeliada Ruhban Okulu'nun kuruluşunun 150. yılını kutlamak maksadı ile Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden 250 işadama Heybeliada'da bir araya geldi.

Fener Rum Patriği Dimitri Bartholomeos'un davetlisi olarak adaya gelen işadamlarının, Ortodoks kilisesine para yardımı yapan zengin misyonerlerden kurulu bir topluluk olduğu bildiriliyor.

Edinilen bilgilere göre, toplantının gündemini, Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan Ruhban Okulu'nun yüksekokul kısmının tekrar açılması oluşturuyor. Bunu sağlamak için aynı zamanda misyoner olan zengin işadamlarının para musluklarını açacağı ifade ediliyor.

Toplantıya başkanlık edecek olan Bartholomeos'un, işadamlarına Türkiye'nin içine düştüğü ekonomik sıkıntıları anlatarak, Türk işadamları ile ekonomik ilişkilere girmek suretiyle, bu kişilerden okulun açılması

için devlet adamlarına baskı yapılmasını istemesi bekleniyor.

Anayasaya Aykırı

1951 yılında özel yüksekokul statüsü ile açılan Heybeliada Ruhban Okulu, daha sonra Anayasa Mahkemesi'nin özel öğretim kurulu kanununun, özel yüksek okullar ile ilgili bütün maddeleri iptal etmesi üzerine teoloji bölümü 1971 yılında kapatılmış oldu. Fakat bugün lise kısmı açık olmasına rağmen talebe olmadığı için tedrisat yapamamaktadır.

9. asırdan beri Ortodoks kiliselerine papaz yetiştiren bir okul olarak bilinen Heybeliada Ruhban Okulu, Fener Rum Patrikhanesi'ne papaz yetiştiren bir okuldur. Bartholomeos, Yakamus, Makaryos gibi Türk ve İslam düşmanı birçok papazın yetiştirdiği okul olan Ruhban okulunda yetişen papazlar, diplomalarını aldıktan sonra kilisenin vermiş olduğu sahte isimle görev yerlerine gittikleri için, bu okuldan çıkan papazları tesbit etmek mümkün değildir.

Yunanistandaki Etnik Gruplar Bağımsızlık Peşinde

B.T.S. Ajansı

Yunanistan sınırları dahilinde yaşayan çeşitli etnik gruplara mensup halkların, tam bağımsızlık, kısmi otonomi veya daha fazla siyasal ve kültürel hak talepleriyle, ayaklanma hazırlıkları yaptıkları bildiriliyor. Yunan devletinin ırkçı ve baskıcı rejimine karşı, büyük bir teşkilatlanma içine giren etnik grupların, Yunan devletini haritadan silecek kadar büyük bir etki gücüne sahip buldukları kaydediliyor. Bu etnik gruplardan bir kısmının başarılı siyasal mücadeleler gerçekleştirdikleri, bir kısmının da silahlı mücadele aşamasına geldikleri ve musait ortam beklentisi içinde oldukla-

rını bildiren siyasal uzmanlar, Yunanistandaki ayrılıkçı etnik grupları şu şekilde sıralıyorlar:

Makedonlar, Hristiyan Arnavutlar, Ulahlar, Giritliler ve Katolik Latinlerin ahvadları olan Rodoslu ve oniki adalılar.

Yukarıda kaydedilen etnik grupların, Yunanistandaki nüfusun dörtte üçünü oluşturduklarını belirten uzmanlar, Pontuslu'lar ve Mora'lılar haricindeki hiçbir etnik grubun, Yunan devletinin hakimiyeti altında yaşamak istemediğine dikkat çekiyorlar.

Çoğunluğu Ege Makedoniyasında yaşayan ve ana dilleri Makedonca olan Makedonların sayısının iki milyonu aştı-

ğını belirten güvenilir kaynaklar, Makedonların çok yönlü bir teşkilatlanma içine girdiklerini bildirmektedirler. Yunanistanda çoğunlukla Tesalya ve Epir bölgelerinde yaşayan ve Romence konuşan Ulahların sayısı birbuçuk milyonu bulmaktadır. Romanya, Yunanistan içindeki Ulahlarla çok yakından ilgilenmekte ve Ulah asıllı gençlere Romanya Üniversitelerinde tahsil imkanı sağlamaktadır. Rodos ve oniki adalarda yaşayan Katolik Latinlerin sayısı da yaklaşık olarak beşyüzünü bulmaktadır. Teokratik bir ülke olan Yunanistan, Katolik Latinlere ikinci sınıf vatandaş muamelesi uygulamaktadır. Baskılara maruz kalan bu insanlar, Yunanistana karşı, sistemli ve planlı bir mücadele sürdürmektedirler. Başta Rodos olmak üzere, Oniki adalar ve Doğu Ege adalarında çıkan orman yangınları ile bu bölgelerde gerçekleştirilen bombalama olaylarının arkasında, bağımsızlık için mücadele veren Latin Katoliklerle, etnik orijin olarak korsan torunları olan özgürlük savaşçıları Giritliler vardır. Arap, Sicilya ve Venedik korsanlarının torunları olan Giritliler, Bağımsız Girit devletini tesis etmek için teşkilatlanma çalışmalarını ve cebir şiddet

eylemlerini sürdürmektedirler. Rodos'taki son orman yangınından sonra şüpheli görülerek tutuklanan Andreas Valvidakis, Girit kökenlidir. İlgili şahsın arabasında patlayıcı maddeler de ele geçirilmiştir.

Yunanistandaki Hristiyan Arnavutların sayısı üçyüzünü geçmektedir. Bunlar, siyasi ve kültürel haklar talep etmekte ve özellikle Arnavutça eğitim hakkı için, yürüyüşler de dahil olmak üzere bir dizi dinamik eylemler düzenleyerek, Yunanistanı köşeye sıkıştırmış bulunmaktadır.

Bu etnik gruplara ek olarak, Batı Trakya Türklerinin haricinde, sayıları ikiyüzünü bulan Hristiyan Gagavuzlar ile sayıları beşyüzünü bulan Karamanlılar da, Türk etnik orijinine sahip oldukları için ayırma tabi tutulduklarını ve baskı görmekte olduklarını dile getirmektedirler.

Özellikle Makedonlar, Katolik Latinler ve Giritliler sayıca çok olmanın da avantajıyla, çok iyi bir şekilde organize olmayı başaramışlardır. Ege Makedonyasındaki Makedonların liderliğini, "Papacarknias" adlı bir din adamı ile Andreas Papandreu'nun kayınbiraderi "Dimitris Liani" üstlenmişlerdir. Papandreunun, Ma-

kedon liderle sihri akrabalık kurmasına rağmen, bağımsızlık peşindeki Makedonların, başta Andreas Papandreu olmak üzere, bütün Yunanlı liderlere, büyük bir kin ve nefret duydukları gözlenmektedir.

Giritteki bağımsızlık hareketinin genel bir lideri olmasına rağmen, Giritliler çeşitli hizipler halinde teşkilatlanmışlardır. Bunlardan, Anarşistler Teşkilatı, Kandiya sorumlusu, Emmanuil Papuçakis, hürriyet için ve adanın bağımsızlığı için mücadelede kararlı olduklarını ifade etmektedir.

Hanyada yayın hayatını sürdüren, "Haniotiki" gazetesinin sahibi de, 1987 yılından buyana Girit'in, Atina'ya kısmen bağlı otonom bir bölge olması için mücadele vermektedir.

Girit Kilisesine mensup papazlar ise, Yunan Kilisesinin baskılı hakimiyeti altına girmemeyi tercih etmiş ve iki kilisenin birleştirilmesi için yapılan bütün baskılara karşı, taviz vermeden direnmişlerdir. Girit'teki Arkadi manastırı papazlarından, Ioannis Hristodoulakis, kendisiyle görüşen muhabirimize "Kilisemiz gibi, adamız da bağımsız olmalıdır." demiştir.

Avrupa Parlamentosu seçimleri

İlk defa Yurt dışında ikamet eden Batı Trakya Türkleri Almanya ve İngiltere gibi diğer AB üyesi ülkelerinde yerel Siyasi kuruluşlara oy kullandılar

Avrupa Parlamentosu'nun 567 üyesi için yapılan seçimlerde, Almanya ve İtalya dışındaki ülkelerde iktidar partileri oy kaybına uğrarken, seçim katılım oranlarında 1989 seçimlerine göre düşük oldu.

9 Haziran Perşembe günü 4 ve 12 Haziran Pazar günü ise 8 Avrupa ülkesinde yapılan Avrupa Parlamentosu seçimleri, İngiltere Başbakanı Majör için büyük

ok kaybı getirirken, Almanya Başbakan Kohl ve partisine ise tahminlerin aksine yeni soluk aldırdı.

Yunanistan'da da yapılan parlamento seçimlerinde iktidar ve ana muhalefet partileri oy kaybına uğradı. İktidardaki PASOK, yaklaşık %9'luk oy kaybına rağmen 25 sandalyeden 10'unu, ana muhalefetteki Yeni Demokrasi Partisi de, %6 oy kaybıyla 8'ini kazandı.

Seçimler sonrası 5 sene için

göreve gelen 567 Parlamenter Avrupa Parlamentosu siyasi yelpazesine fazla bir değişiklik getirmede.

Parlamentonun en kalabalık grubu sosyalistler sandalye sayılarını artırdı ve parlamentonun en kalabalık grubu olarak kaldı.

İngiliz İşçi Partisi'nin seçimlerdeki başarısının etkisi ile Parlametoda 198 sandalyeye sahip olan sosyalistler bu sayıyı 200'ün üstüne çıkardılar.

YUNANİSTAN YÜKSEK MAHKEMESİ, GÜMÜLCİNE ESKİ BAĞIMSIZ MİLLETVEKİLİNİN İTİRAZINI REDDETTİ

Yunanistan Yüksek Mahkemesi, Gümülcine Eski Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in "sahte haber yaymak ve sahte imza tanzim etmek" iddiasıyla Selanik İstinaf Mahkemesi'nin geçen Şubat ayında aldığı 16 ay hapis kararına itirazını reddetti.

Yüksek Mahkeme, Selanik İstinaf Mahkemesi'nin Sadık Ahmet aleyhindeki hapis cezası kararına gösterdiği gerekçelerin tümünü kabul etti.

Yunanistan Yüksek Mahkemesi'nin onayladığı Selanik İstinaf Mahkemesi'nin kararında, Sadık Ahmet aleyhindeki 16 aylık hapis cezası için ortaya atılan iddialar şöyle:

1. Batı Trakya'da hiçbir zaman Müslüman azınlığın yok edilmesi amaçlı bir politika uygulanmadı. Bu, azınlığın Lozan Anlaşması'nın imzalanmasından bu yana nüfusunun hemen hemen iki katına çıkmasından da anlaşılıyor.

2. Azınlığın sınırsız bir dini hürriyeti vardır. Sadece 1966-1977 yılları arasında 20 caminin inşası edildiği Batı Trakya'da, Müslüman azınlık için sürekli yeni ibadethaneler açılmaktadır.

3. Azınlık, Türk dilini serbestte konuşmaktadır. Mahkemede tanıkların tümü tercüman kullanarak şahitlik yapmışlardır.

4. Müslümanlar'ın bin 219 dükkanı vardır ve

hiçbir zaman herhangi bir mirasa el konulmamıştır.

5. Müslümanlar'a 1970-1987 yılları arasında 4 bin 441 inşaat ruhsatı verilmiştir.

6. Üniversite inşası için istimlak edilen bölgenin sadece yüzde 33'ü Müslümanlar'a aittir. Geri kalan yüzde 67'lik alan Hristiyan vatandaşların ve Yunan devletindedir."

Gümülcine eski Bağımsız Milletvekili Sadık Ahmet, Yunanistan Yüksek Mahkemesi'nin bu kararından sonra Batı Trakya Türk azınlığının sorunlarını ve maruz kaldığı baskıları insan haklarıyla ilgili uluslararası kuruluşlara götürme yolunun açıldığını söyledi.

Sadık Ahmet A.A'ya yaptığı açıklamada "Yüksek Mahkeme'nin kararı, aslında Yunan yönetimlerinin Batı Trakya Türk azınlığı için yapabilecekleri en büyük iyiliktir. Çünkü, önümüzde uluslararası insan hakları kuruluşlarına başvurma yolu açılmıştır. Batı Trakya Türk azınlığının maruz kaldığı binbir türlü baskıyı, bir kez daha dünya kamuoyuna göstereceğiz" dedi.

Sadık Ahmet ayrıca, Batı Trakya Türk azınlığının haklarını aramak için uluslararası mahkemelere başvuracağını da sözlerine ekledi.

LOZAN ANDLAŞMASI'NDA BATI TRAKYA TÜRKLERİ, AZINLIKLAR VE YUNANLILAR'IN İHLALLERİ

2.

Yazan : Dr. H. Emin Sezer
(Tarih Doktoru)

NÜFUS ERİMELERİ:

1920 yılında 325.000 civarında olan Batı Trakya'daki Türk nüfusu normal artışa göre hiçbir erimeye mahal bırakılmıyaydı elli yıl sonra bugün birbuçuk milyona yaklaşırdı. Esasen Batı Trakyada gerek toprak mülkiyeti ve gerekse nüfus yoğunluğu bakımından %95 ten fazlası Türkün ve Türk oluşu Yunanlıları özel olarak Batı Trakya Türklüğünün eritilmesi için değişmez bir politika izlemelerine ve halkına Türk düşmanlığı hususunda azami derecede gayret sarfederek bu hususta millet olarak ve gerekse hükümler olarak aynı gaye için müsterek çalışmaları Batı Trakya Türkünün örf ve adetlerini kültürünü çok iyi bilen kişilerin başkanlığından Azınlıklar Dairesi kurmak suretiyle planlamışlar ve tatbik etmişlerdir. Bu teşkilatın plânladıkları hususları gelmiş geçmiş Yunan Hükümetleri noksansız ve hatta daha katı bir şekilde tatbikten geri kalmamıştır.

1. Yunanlılar ellerine geçirdikleri ilk fırsatta çok katı fakat plânlı bir şekilde tatbik ederek Lozan Andlaşmalarına imza koyan devletlerin gözü önünde Batı Trakya Türküne ilk acı darbeyi vurarak bu plânlının devamını daha da kolay tatbik edeceklerine ve hiçbir tepkiye karşılaşmayacaklarına kendilerini inandırmışlardır.

İstiklâl Savaşımızda yenilgiyi kabul etmişler ve bu yenilgileri Tari-

hi Lozan Andlaşmasıyla da tescil edildikten sonra bu andlaşma hükümlerine göre Anadolu'da kalan Rumlarla Batı Trakya sınırı olarak kabul edilen Karasu nehrinin batısında kalan Türklerin karşılıklı mübadeleleri teşekkül ettirilen Devletlerarası heyetler huzurunda yapılmış. Ancak şunank Yunanlılar bu heyetlerin dikkatini çekmemek için Anadolu'dan teslim aldıkları ırkdaşlarını andlaşma hükümlerine harfiyen riayet ederek evvelâ mubadil sahası olarak kabul edilen Karasu nehrinin batısında kalan Kavala Drama, Serez ve Selânik şehirleri ve çevrelerine götürmüşler daha sonra glene muhacir gruplarını dinlendirmeyi, misafir etmeyi, kendilerine yer hazırlanması gerektiren hususların olduğunu, bu muhacirlerin Batı Trakya'da muvakkat olarak misafir edildiğini ilgililere kabul ettirdikten sonra bilhassa öncelikle İskeçe şehrinin etrafına bilâhare kölerinin en az iki köy ve mahalle kurarak Türklerin evlerinde bulunan davetsiz misafirleri Türleri çember içine alan bu yeni iskân sahalarına yerleştirmişlerdir. Bu yerleşme bugün 55 yaşında olan Batı Trakya'lı tarafından yaşanmış ve görülmüştür. Yunanlıların nüfus politikası Batı Trakya'lı ilk olarak tatbik edilmiş değildir. Aynı şeyi bütün Yunanistan sathında yapmışlar, Giritte, Oniki adalarda tatbik ettikleri gibi bugün yavru vatan diye bağrımıza bastığımız Kıbrıs adasında da idarenin İngilizlerde olduğu devirde dahi

tatbik etmeye muvaffak olduklarını Kıbrıs beşeri coğrafyasına ait bir haritanın tetkikinden dahi kolayca anlaşılır.

2- Yunanlılar ilk fırsatı kendi lehlerine değerlendirdikten sonra Türk mahalle, Köy ve kasabalarının etrafına yerleştirdikleri Rumların evlerinin yapılması için yardım adı altında Türklerden para toplamışlar, boş arazidir diyerek Türklerin ortak kullanılan toprakları ellerinden almış ve muhacirlere dağıtmıştır.

Türklerin toprağına sınır komşusu olarak gelen Yunan muhaciri, hükümetlerinden aldıkları bol kredi ile Türklerin ellerindeki toprakları satın almışlar. Sınır komşusu olarak gelen Yunan muhaciri, hükümetlerinden aldıkları bol kredi ile Türklerin ellerindeki toprakları satın almışlar. Sınır komşusu olarak geldiğini fırsat bilerek Türkün tarlasında cebren sürüp ekmiş, ikinci sene ise bu yerin maliki bulunduğu ilan etmiştir. bu durumlar Türk halkını huzursuz etmiştir, ancak aramaları baskı ile engellemiştir.

3- Batı Trakya Türklüğünün Batı Trakya'yı Terketmesini kolaylaştıran ve Yunan baskılarını kamufle eden iki husus vardır. Bunlar:

- a) Serbest göçmenlik
- b) İlticalardır.

Yunanlılar her iki durumda çekinmeden kolaylaştırmışlar ve durumlardan istifade edecek Türklerin Batı Trakya'yı bir an önce terk etmelerini fırsat saymışlardır.

a- Serbest Göçmenlik:

Türkiye Hükümetlerince 1960 yılında B. Trakya ırkdaşlarımıza tanınmış bu tarihe kadar pek çok Türk bu haktan istifade ederek serbest göçmen sıfatıyla Türkiye'ye göç etmiştir.

b- İlticalar

İltica sebepleri çok çeşitlidir, ancak B. Trakya için herşey söylenedikten coğrafi ve siyasi durumu teferruatı ile eleştirildikten sonra ilticaların ne şekilde kolaylaştırıldığı daha bariz bir şekilde izah edilebilirse de Mora isyanından sonra bu güne kadar Ege denizi ve Yunanistanla ilgili olarak tarihi durumlar teferruatı ile hepimizce bilindiğinden burada sadece B. Trakya Türklüğünün hedef aldığı hadiseleri özetlemek mümkündür.

I-B. Trkya coğrafi durum bakımından çok devletin türlü sebeplerle uğrakyeri ve istilâ mahalli olmuştur. Çok savaş ve çete harbine sahne olup katliama maruz bırakılmıştır.

II. Balkan Harbinde Bulgarların B. Trakyayı işgali ve Bulgarların Türk katliamı ve bunun yanı sıra çete faaliyetleri ile Yunanlıların Türk katliamı Türk halkını nefis müdafasına dahi imkan vermemiştir.

III. Birinci Dünya savaşı neticesinde Yunanlıların B. Trakyada yaptıkları katliam neticesinde B. Trakyadaki Türlerin zararsız hale getireceklerini ve kendilerine vade edilen Anadolu topraklarını ve büyük Yunanistan kurma için bu geçit noktası olan kara parçasını köprü olarak kullanmak istemişlerdir. Ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin Büyük Atatürkün ve zamanın Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağın B. Trakyada vazifelendirdikleri Fuat Balkan gibi kumandanlar sayesinde Yunanlıların köprübaşı hayelleri ve Anadoluyu İstanbul yolu ile işgalleri öncelediğigibi burada büyük çapta Yunan ordusunun Anadolu dışında kalmasını da sağlamış bulunmaktadır.

IV. 1913-1912 yılları arasında

üç defa kurulan Batı Trakya Türk Cumhuriyetlerinin feshedilmesi ne ilcesinde muhtelif devletlerin istilâları Türk halkının yerli ve yabancı düşmanla mücadelesini icap ettirmişti.

V. İkinci Dünya Harbinde yani 1994 yılında Alman ordularının B. Trakya ve Yunanistanı işgaldeki neticesinde Batı Trakya kesiminin müttefikleri olan Bulgarlara teslim etmeleri neticesinde Bulgarların Türkleri meskun oldukları bölgelerde baskılarda bulunmuşlar ve taşınır mallarını gasbetmişler, çalışır durumda olan herkesi kabileler halinde Bulgaristan şehirlerinde mecburi çalışmaya götürmüşlerdir. Para ümit ettikleri Türkleri toplayıp altın olarak bütün varlıklarını aldıktan sonra katletmişlerdir. Bulgarların soygunları devam ederken diğer taraftan Yunanlılar kendi aralarında ve Bulgarlara karşı olmak üzere çete harbine balamışlar ve bu arada Türk köylerine baskınlar yaparak her çeşit taşınır mallarını gasbettikleri gibi aide efradından sevilen kişileri beraber götürerek büyük para ve fidyeler karşılığında serbest bırakmışlar veya uzun süre yollarında tutuklu olarak alakoymuşlardır. Bilhassa Kavaklıdere ve Kuşhanlı eşrafından seksen kişinin bunharca katli bu katliamların en acılarından iki tanesidir.

VI. İkinci Dünya harbinde mağlup olan Bulgarlar Batı Trakyadan çekildikten sonra Yunun içi savaşı dahada hızlanmış milliyetçilerle komünistler arasında çıkan avgada her iki tarafça yürütülen baskınlar tamamen Türk toplumuna yöneltilmiş diğer tarafa ayrdım ediyorsunuz gerekçesiyle çok kişi katledilmiş ve malları gaspedilmiştir. Bilhassa İskeçe ile Şahin kasabası arasında asfalt üzerinde bulunan geçit bakımından düğüm noktası teşkil eden yeri kontrol altında bulunduran Dolaphan köyü halkı elleri bağlı olarak cami avlusunda Yunan çeteleri tarafından makineli tüfekle yaylım ateşine tutulmuşlar, bu yaylım ateşinde sadece

isabet almayan küçük bir çocuk köylünün cesetleri arasında sağ olarak kurtulabilmiştir. Ancak bu dehşet verici sahnelere dayanma gücü kalmayan ve tamamen kendi kaderi ile başbaşa bırakılan ve Lozan Andlaşmasının 44. maddesinde belirtilen hiçbir şikâyet merciinde haklarını arama imkânı bulamayan B. Trakyalı Türkler kardeş kavgası havasını vererek dünya kamuoyunu atlatan Yunanlılar tarafından toplu imha edilen hareketiyle karşı karşıya kalmışlardır. bu katliamlarda Türklerin müdfaa silâhı sadece balta olabilmıştır. Meselâ İskeçeye bağlı Atmacalı köyüne yapılan toplu baskında Hacı Salih nefis müdafasında bulunmuş ve elindeki Balta ile Yunan çetesini yere sermiş bu kayıplarını çok gören çeteler köyü terk etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Yine İskeçe'ye bağlı Müsellem Tekkesine yapılan baskında Hüseyin ağa nefis müdafasında bulunarak çete reisinin başını gövdesinden bir battayla ayırmak suretiyle soyguncu gürühtan kurtulmasına ve bu baskınların tamamen Yunanlılar tarafından yapıldığının tesbitine imkân vermiş bulunmaktadır. Birkaç misal Yunanlıların Türk dostluğuna verdikleri önemi izah etmeye kâfi gelebileceğinden misallerin çoğaltılmasına lüzum olmadığı kanaatindeyiz.

Yunanlıların İkinci Dünya Savaşından Sonra Tatbik Ettikleri Baskı Hareketleri

a- EKONOMİK BASKILAR

b- EĞİTİMDE BASKILAR

c- MANEVİ BASKILAR

olmak üzere üç ana konu halinde özetleyebiliriz.

a- EKONOMİK BASKILAR

a. Türke mal mülk alma yasağı konması,

b. Türklerin ticari ve sanayi faaliyetlerinin engellenmesi,

c. Türklerle kredi verilmemesi,

d. Maksatlı olarak tesis edilen yasak bölgeler olmak üzere dört ana paragrafta izah edebiliriz.

**a. Türke mal mülk edinme ya-
sağı nedir ve nasıl tatbik olunur:**

Batı Trakya'da Yunanlılar nüfus siyasetlerinin yanı sıra %95'i Türklerin elinde olan toprak mülkiyetini kendi lehlerine çevirmek için çeşitli baskı hareketlerinden sonra Türkten Türke gayrimenkul satıları yasaklanmıştır. Mülk almak isteyen Batı Trakyalı Türke Atınaya dilekçe ile gayrimenkul almak istediğini bildir cevap geldikten sonra almak istediğin mülkü tapu idaresi üzerine teşkil edecektir denir. Müracaat sahibi dilekçeyi verir ve cevabı bekler. Seneler önce verilen dilekçelerin hiç birine cevap gelmemiştir. Yunanlıların bu tedbiri uzun vadeli olmakla beraber tamamen toprağa bağlı olan Türk köylüsünü ve şehirlisini zor durumda bırakmıştır. Zira ikâmet edecek evi olmayan bir Türk mülk edinmeyecek ömür boyu kirada oturacak gayrimenkuller Türlerde miras yoluyla parçalanacak, neticede bu toprak parçaları veya evden intikal eden hiçbir varise yaramıyacak. Türkler arasında satış olamayacağına göre bu hisseler bir ruma mecburi olarak satılacak ve Türk köylüsü kendiliğinden evini köyünü kasabasını terk etmek mecburiyetinde kalacaktır. Tamamen ziraat ve küçük çiftçilikle meşgul olan ırkdaşlarımızın yaşantıları kasden tehlikeye düşürülürken B. Trakya Türklüğünün haklarının Yunanlılar tarafından teminat altına alındığı belirden Lozan Andlaşmasının 45. maddesini niye tanımak istemezler. Bu maddede hükümün müteakibiyle esasına göre her iki tarafı bağladığı hususunda ihtilâfsız olması gerekirken Yunanlıların bir hukuk devleti olduğu iddia olunamaz. Kaldı ki milletlerarası andlaşmaların tatbikinde kendilerinin kanun dışı hareket ettiklerini izah ve kabul etmeleri mümkün olabilecektir. Bu ihtilâli türk Hükümetlere yapsaydı acaba Yunanlıların şikâyet mercileri neresi olur ve yaygaraları andlaşmaya imza koyan devletlere 44. maddede yazılı olduğu

şekilde müracaat etmeyecekleri peşin olarak kabul edebilirlermi, kaldı ki Lozan Andlaşması ile tanınan azınlık haklarına Türkiyemizde azınlık hakkı olarak değil Türk vatandaşının vatandaşlık hakkına eşit bir muamele yapıldığı bir gerçektir. Bunun aksini ispat etmek değil iddia etmek dahi yersiz olur. B. Trakya davasında öylesine haklıyız ki Yunanlılar karşımıza biçbir karşı taleple çıkamayacak kadar küçülmüş durumdadırlar.

b- Türklerin Ticari ve Sanayi Faaliyetlerinin Engellenmesi

Ticari faaliyetteki engellemelere de aşırı milliyetçilik esaslarından gidilerek, herkes ticari firmasına ad ve soyadını yazmak mecburiyetinde bulunduğundan, Türk adı yazılı olan dükkândan katiyen alışveriş yapılamazlar. Eğir bir yanlışlık eseri Türkten alışveriş eden bulunursa bu şahsa kilisede papaz tarafından telkin yapılır. Böyle bir hareketin tekrarı istenmez. Tabelanın manâ ve önemini belirtir.

Alış yapmayan Türk Esnaf, kendisinden daha avantajlı duruma getirilen rum esnafla rekabet yapamaz iflas eder veya terki ticarete mecbur olur.

Türk Ticaret erbabı da imi kontrola tabidir. Sudan bahanelerle ceza yazılır. Kanunlara riayet etmediği kasıtlı olarak iddia olunur.

Türkler ancak dahili ticaretle işgal edecek şekilde ticaret iznine tabi tutulur. Türklere celeplik ve cambazlık gibi ticari işler de o da Türkiye ile yapacakları alış verişte bir Türkün muhatap olmasını kendi menfaatlerine uygun geleceğini kabul ederek tercih ettiklerine razı olarak rastlanmıştır.

Türklerden hayvancılığın, yığırtçuluğun, şekerliliğin, terlik ve ayakbabcılığın terziliği ve buna benzer küçük esnaflığın haricinde bir tüccar, fabrikatör, ihtilâççi ihtilâççiyâ raslanmaz.

Serbest meslek erbabı kimsele-
rin işyeri açıp faaliyet göstermesi

formaliteler ve kasdi olarak aranın şartlar yüzünden imkânsız hael gelmektedir. Bu hususta eğitimde bas-kalar izah edilirken ayrıca temas edilecektir.

**c- Türklere kredi verilmemesi-
nin sebepleri nelerdir?**

Kredi tevzii hususunda da milliyetçi davranarak Türklere mümkün mertebe hiç kredi vermemeyip prensip edinmişlerdir. Ancak kefalet şartlarındaki ağırlığa rağmen çok cüzi olarak kredi verilmektedir. Pek tabi olarak normal şartlarla ve temdidli kredi alan Yunanlılar aynı işi yapan Türk komşusundan daha avantajlı duruma geçerek bol kazanç sağlayabilmektedir.

Bu Krdelirden bilhassa Türklere-
rin ellerindeki gayrimenkulleri al-
mak için tereddütsüz kredi verilmek-
tedir.

**d- Maksatlı olarak tesis edilen
Yasak bölgelerden maksat nedir?**

B. Trakyanın güney kesimi tamamen düz ova olarak Ege denizine uzanırken kuzey kesiminde Bulgaristan sınırına kadar tamamen dağlık bölgedir. Şehir ve büyük kasabalar daha ziyade ova kesiminde olup bunara ulaşım imkânları da fazla bulunduğu tecritte muvaffak olamamışlar fakat dağlık mıntıkada dağınık bir vaziyette oturan asıları Türk soyundan olup Pomak diye adlandırılan Müslüman kardeşlerimizin arasına ova kesiminden ve şehirlerden hiç kimse bırakılmamaktadır. Buraları hudut bölgesi kabul edilerek ancak müsadeli gidilmelidir. Fakat şehirde oturan Türkler bu bölgeye katiyen sokulmazlar. Bu tedbir askeri olmaktan ziyade eğitim durumunu izah ederken de belirtileceği gibi bu bölgede yaşayan Türk asıllı Pomakların Türk olmadıklarını, aslında Rum agriyan olduklarını ve yanlışlıkla sadece müslüman olduklarını rahatça telkin edip bura halkını rumlaştırmak içindir. Buralarda yaşayan Türklere Yunan makamları ta-

rafından basılan propaganda kitapları ile devamlı rumluk telkini yapılmaktadır.

Eğitimde Baskılar Nasıl Yürütülür?

a- B. Trakya Türklüğü 1959 yılına kadar plânlı olarak ilkokul seviyesinde tutulmuştur.

b- Türkiye Öğretmen okulu mezunu öğretmenlere vazife vermemek için onların Yunan dili edebiyatını bilmeleri gerektiği iddiasıyla imtihana tabi tutulmaktadırlar.

c- B. Trakyada mevcut iki lise ihtiyaca cevap vermemektedir. Bu arada tatbik edilen imtihan sistemi neticesinde Türk çocukları ortaokul ve liseye girme imkânı bulamadıklarından okuma imkânından faydalanmaktadırlar, böylece cahil kalmaları sağlanmış olmaktadır.

d- Yunanlılar Atatürk inkılabını aleyhinde bulunarak medrese tahsilini kendi görüşlerine göre teşvik ederek burada okuyan talebelere burslar verilmekte ve hiçbir imtihana tabi tutulmadan talebe alınmaktadır. Ayrıca Selânikte müsüman Pedagoji Akademisine yine medrese mezunları yüksek burslarla imtihansız olarak alınmaktadırlar.

Yunanlılar hiçbir hareketi samimi olmadığı Batı Trakyalı Türklerce çok iyi bilindiğinden Selânikteki Pedagoji Akademisinin kuruluşunda Müslümanlığı istismar suretiyle Yunanın değişmez menfaatinin bulunduğu diğer dallarda okuyan Türk talebelerine reva görülen baskıların şiddetinden de anlamak mümkündür.

e- Yasak bölgelerdeki köylerde Rum mürebbiyelerin nezaretinde bebek ve çocuk kreşleri açılmıştır. Köylüler çocuklarını bu kreşlere vermeye mecbur tutulmaktadır. Yunanlıların bu hareketi samimi olmayıp bu bölgelerde kendi telkinlerine göre Türklüğünden haberi olmayacak nesil yetiştirmek istemektedirler. Ve kreşlerdeki çocuklardan anne ve babalarının kendilerine ne şekilde tel-

kinde bulduklarını da kolayca öğrendiklerinden buralarda yaşayan Türk halkının eğitim ve öğrenimi tamamen Yunan öğretmenlerinin insiyatifine bırakılmıştır. VE esasen yasak bölge diye buralardaki okullara öğretmen okulu mezunu ve bilhassa Türkiyeden mütakabiliyet esasına göre gelen öğretmenlerin hiçbirisi verilmemektedir.

Manevi Baskılar Ne Şekilde Yürütülmektedir:

a- B. Trakya muhacirlerin yerleşme bölgesi olmadığı halde Yunanlılar Türklerin elerinde olan topraklar üzerine Rum muhacirlerini yerleştirmişler Türlerin bu duruma itirazlarını hak aramadan ziyade hükümete karşı koyma ve hareket şeklinde nitelendirmişler ve tatbik ettikleri baskıların adeta Türkler tarafından normal karşılandığını göyerek baskılarını her geçen gün daha çok artırmışlardır.

b- Türk köylüleri çiftçilik ve hayvancılıkla geçinir. Ayrıca bütün mahsulünün yetiştirilmesinde şehirlerde oturan Türkler dahi faaliyet gösterir ve en kaliteli mahsulü yetiştirdikleri halde bu mallar alıcı Rumlar ve simsarları tarafından kasden "karta görmez" mal olarak vasıflandırılmakta ve skarta fiatı üzerinden elinden alınmaktadır. Servetinin gitliğini gören Türk çiftçisi ertesi yıl bu mahsülden geçimini temin edecek kadar yetiştirmektedir. Zira umumiyetle skarta olarak vasıflandırılan bu mallar kasden ertesi yıla bırakılarak rençperi daha da zor şartlarla karşı karşıya bırakılmaktadırlar.

c- Her Türk köyüne atanan bekçi belediye katipleri polis ve öğretmenler ile Türkler kontrol altında tutulmaktadır. Bu kontrol sistemleri o kadar ileri safhaya ulaştırılmış ki bu derece sistemli aksamadan devam ettirilen baskı ve takip karşısında Türker hayatlarından bezmişlerdir. Yunanlılar Türlerin ev hayatlarını dahi kontrol altında tutmaktadır. Bu kontrol sistemleri o kadar ileri safha-

ya ulaştırılmış ki bu derece sistemli aksamadan devam ettirilen baskı ve takip karşısında Türkler hayatlarından bezmişlerdir. Yunanlılar Türklerin ev hayatlarını dahi kontrol altında tutmaktadırlar. Bunun için de kolay bir usul bulmuşlardır. Bilhassa Türk mahallesi ve köylerine gönderilen kahveci ve bakkalar aileleri vasıtasıyla Türk evlerine misafirliğe gitmekte yaşantıları evdeki konuşulan mevzuları öğrenilmektedirler. Radyodan Türkiyenin yayınlarının dinlenip dinlenmediğini yakından izlemektedirler. Tespit ettikleri durumları üstlerine bildirdikten sonra Türkler sorguya çekilmektedir.

Lozan Andlaşmasına Göre Kurulmuş Olan Türklerin Cemaat İdareleri

a- Lozan Andlaşması ışığı altında B. Trakyada Türlerle mekun oldukları şehirlerde "İskeçe Gümölcüne Dedeagaç" birer Türk cemaati heyeti seçimle işbaşına gelmiştir.

Türk Cemaat İdareleri:

- I. Türk vakıflarını idare eder, Eserleri bakım tamirini yapar.
- II. Vakıflardan ve Türklerden gelir temin eder.
- III. Türk okullarını idare eder. Öğretmen temin eder. Maaşlarını öder.
- IV. Türk ailelerinden meydana gelen anlaşmazlıklardan hakem olmak.
- V. Türk ortak mallarını korumak.
- VI. Sosyal meseleler ve miras hukukunda Türk toplumuna faydalı olmak gibi çok önemli vazifeleri vardır.

Cemaat reisleri Türklerin reyleri ile seçilir ve vazife görür. Ancak son yunan cunta idaresi cemaat ve cemaat reisinin seçilmesi usulünü kaldırmış ve Türk cemaat reisi Cunta Hükümetinin tayini ile iş başına getirilmiştir.

SONU GELECEK SAYIDA

LOZAN ANDLAŞMASI'NDA BATI TRAKYA TÜRKLERİ, AZINLIKLAR VE YUNANLILAR'IN İHLALLERİ

3.

Yazan : Dr. H. Emin Sezer
(Tarih Doktoru)

B. Trakya'da Cemaat idareleri Türklerin tek örgütlenme imkânı buldukları teşekküllerdir. Cemaat idarelerine ne kadar çok sevilen sayılan ve bilgili kişiler seçilirse Türk toplumunun sosyal, kültürel, eğitim ve öğrenim gibi birçok melesinin bir elden sistemli idaresi ve savunulması daha etkili olmasını sağlamaktadır.

b- Cemiyetler

I. Gümülcine Türk Gençlerbirliği
II. İskeçe Türk Gençlerbirliği
III. İskeçe şehrinde şubesi bulunan Türk öğretmenler irliğinden ibarettir. Bu cemiyetin faaliyetleri kültürel ve sportif olduğu halde faaliyetleri Yunanlılar tarafından daima engellenir.

c- Türklerin kültür mücadelesi ve kaynakları nelerdir?

I. Türkiye radyoları
II. Türkçe gazeteler ve Türkiye gazeteleri
III. Kahve köy odaları sohbetleri, olmak üzere Türklerin Türk kültüründen aldıkları asip bu kadardır. Milli konular tamamen yasak oldu-

ğundan Türklere satılan ve gönderilen kitaplar tamamen imha edilir. Hata dünya kültüründe faydalı veya tanınmış Türkçe yayın Türklere yasaktır.

Bölgelerle has Türk folkloru ve özel giyimleri ve bu arada okul temsilcileri en ince teferruatına kadar kısıtlanmıştır. Okul koro ve şarkıları kontrolüdür.

Türk klasiklerini Türkler okuyamaz, okunması bulundurulması Türklere yasak sayılır. Yunan klasiklerinin veya efsanelerinin okunmasını isterler.

Bu zorluklar zincirinde Türk alisi kedni bireyleri arasında en güzel efsane ve ananelerini devam ettirmektedir. Çocuklar Yunanlıların yaptıkları baskıları her vesile ile ayrı muameleye tutulduklarını anlarlar. Yunan hocalar ona Türklüğünü unutmaması için çabalar sarfetmektedirler. Ancak bu Türk çocukları ailevi terbiyeleri örf ve adetleri, ailelerinden gördükleri odindikleri bilgileri sayesinde kendilerini koruyabilmektedir.

Kürsüye gelen Türk öğretmeni

en küçük fırsatta kendisine yapılan telkinlerin yanlış olduğunu anlatmakta ve bu konuda Yunanlıların bu hareketlerinin Türklüklerini unutmaları için yaptıklarını izah etmektedirler. Fakat bu izahat bir kelime veya kısa bir cümlede toplanabilmektedir. Atatürk'ün Selânikli olduğunu, bu topraklarda yüzyıllar boyu Türkün hakimiyetinin, devletinin devam ettiğini, Türk oldukları için Türkçe konuştukları, bütün tarihi eser ve okulların Türk babaları ve dedeleri tarafından yapıldığını izah ederek, bu konularda anne ve babalarından bilgi almaları kendilerine hatırlatılır.

Böylece çocuk iki öğretmen arasındaki bu psikolojik harbi hissetmekte ve kendini o yönde Türkiye ana vatanıdır diye yetiştirmektedir. Eline geçirebildiği bir gazete parçasını veya büyük bir talih eseri olarak eline geçirdiği bir Türkçe ve Türkiyeden gelmiş kitabı mukaddes bir vesika gibi saklamaktadır.

Her fırsatta B. Trakya Türkünün ziyaret etmek istediği ilk yer Anavatan Türkiye olmaktadır.

B. Trakya'da bir Türk filminin

görülebilmesi, bir konserin izlenmesi, bir Türk sanatkarının, bir sportif temasın, Gümülcine konsolosluğunda şanlı Türk Bayrağını dalgalanır vaziyette görülmesi çrişilmek istenen bayramların, mutluluk ve saadetlerin en büyüğüdür.

İnsan haklarına göre yaşama imkânında mahrum bırakılan B. Trakya Türkleri her 10 Kasım'da kafileler halinde Selânik'teki aziz ataların evine Mustafa Kemal Atatürk'ü anmaya ve inkilâplarına bağlı kalacaklarına söz vermeğe gitmektedirler.

EĞİTİM MESELELERİ

B. Trakyada eğitim ve öğretimi Türk cemaat birlikleri yürütür. Ancak Türk cemaatlarına yapılan baskılar ve seçim yerine atama usulünün cebren konulması eğitimi menfi yönde etkilemiş bulunmaktadır.

Yunan idaresinin insanlık dışı baskıları sebebi ile öteden beri kurulu bulunan Türk gençler birliklerinde kültürel, müzikal ve sportif faaliyetlerin yapılmasını engellemektedir.

Yunanlılar eğitimde yaptıkları baskı sayesinde Türker arasında lider yetişmesini önlemiş, yapılan esir muamelesini itiraz eden veya hak arayan ise Türker arasında barındırılmış cebren kaçırılmıştır.

Kırk yıla yakın bir devrede Türk olarak doktor, mühendis, avukat, ziraatçi, iktisatçı gibi serbest meslek erbabı yetişmemesine azâmi gayret sarfedilmiştir ve bu baskı sisteminde bu konuda yüzde yüz muvaffak olan Yunanlılar daha da çok şarmışlardır. Zira köyde çiftçiye yaptıkları baskı köyde Türk köylüsünün kalbine gömülüp gitmektedir. Bunun hiçbir mercide şikâyet konusu olamayacağı çok emin bir şekilde kendilerince tahmin edilmektedir. Ancak bu baskılar yukarıda saydığımız serbest meslek erbabasından birine yapılması halinde toplumdaki ve dünya kamu oyundan

gizliyiyeceklerini Yunanlılar pek iyi bilmektedirler. Yunanlılar aydın Türklere çok korkarlar. İsmiyeti tahrif ederek aydınlar arasında daimi ir ikilik olmasını desteklerler. "Müftülük ve medrese meselelerinde bu hususlara ayrıca temas edilecektir."

Halen Batı Trakyada, Türkiyeden tahsilini yapmak için dönmüş Yunan uyruktu öğretmen, doktor, diş tabibi, aydın gençler bulunmaktadır. Ancak bütün bu gençler tam manası ile Yunan emniyetince kontrol altına alınmış, faaliyetleri kesin olarak kısıtlamışlardır. İşte bu hal ve vaziyet halde B. Trakya'da eğitim ve kültür çalışmalarını ile sosyal hizmetlerin geri kalmasına sebep olmuştur.

a- Okul

b- Okul giderleri

c- Ders araçları

d- Okul kitapları

e- Öğretmen problemleri

f- Köylerde ve yasak bölgelerdeki eğitim

g- Okullarda Yunan öğretmenlerin askı ev müdahaleleri eğitimde başlıca meselelerden müşahhas olanlarıdır.

a- Okul Durumu

B. Trakyada 450 Türk köyünden 392 sinde ilkokul yoktur. Okulu olan köylerin öğretmenleri de yetenekli değildir. Yunanlılar köylerde eki arap harfleri ile yayılan tedrisatı dolaylı olarak desteklerler. Umumi kültürden yoksun bırakılmış medrese mezunları bu fırsatı ganimet sayarak sadece kendilerine düşen görevin Arap harflerini öğretmek olduğunu kabul ederler. İçlerinde umumi kültürü alanlar ise yeni Türk alfabesi ile öğretimde devam edebilirler. Yunan müfettişlerinden kaçtığı müddet bu böyle devam edebilir.

b- Okul Giderleri

Cemaatler tarafından karşılan-

maktadır. Halktan yardım ve teberuların da olduğu muhakkak.

c- Ders Araçları

Okullarda ders araçları kifaysizdir. Bunların temin edilmesi çok zordur. Gerek maddi imkânsızlık ve gerekse fuzuli engellemeler ders araçlarından istifay güçleştirmektedir. Teşekkül ettirilen kütüphaneler sayıca çok azdır, ancak mevcut kitaplardan istifade etmeye çalışan herkes takibata uğramakta ve bu kitapların birer süs olarak kalması sağlanmaktadır.

Türk ilk okullarında geleneksel sene sonu müsamerelerinde Türkçeye ayrılan zaman 1/10 nispetinde olmaktadır. Temsil ve ifadelerde Türk kelimesi geçmeyecektir. Anadolu veya onun şehirlerinde bir anı olmayacaktır. Bilhassa sahneye kırmızı renk çekilmesi ve bu renkle dekor yapılması yasaktır. Zira renk Türk propagandası yapıldığına en kuvvetli delil sayılır.

d- Okul Kitapları:

Okul kitapları kasden geç dağıtılmaktadır. Çocukların eline mümkün mertebe az kitap geçmesine azami derecede dikat edilmektedir.

e- Öğretmen problemleri

Lozan Andlaşmasına göre B. Trakyadaki Türk ilkokullarının ve diğer okulların idaresi Cemaat İdareleri görevleri dahilinde olduğu halde Yunanlılar bunu daima engellemişlerdir, ihlâl etmişlerdir.

Bilâhare 1954 yılında imzalanan 3065 sayılı kanuna da devamlı olarak etmektedirler.

Türk Cemaat İdarelerinin elinden öğretmen atama hakları alınmıştır.

Köy idare heyetleri dağıtılmış ve devamlı karakol baskısı ile sindirilmişdir.

Mümkün olduğu nispete okulara kendi istekleri ve sempatisleri yerleştirme hedefini tutmaktadırlar.

Köy okullarını camiye bağlamaktadırlar. Ve buralarda sadece Arap harfleri ile tedrisat yapılmasını teşvik etmektedirler.

Türkiyemizde külliyetli paralara mal olan B. Trakyanın öz evlâlatını Türk çocuklarının eğitim ve öğrenimi için öğretmen olmuş fakat sebep-siz ve usulsüz takipler sonucu şimdi pek çoğu kahvelerde oturmaktadır. Çalışmalarına müsaade edilmemektedir.

Türk okullarına sadece matematik kitapları ve onlar da bazı sahifeleri bahanelerle yırtılmak suretiyle ve geç veya sene sona yakın verilmektedir.

Okulların isimleri Türk ilkokulu yerine Müslüman ilkokulu olarak değiştirilmektedir. Bu vesile ile Türk çocuğunu uyutmak uyandırmamak ve geriye itmek için ne mümkünse yapmaktadırlar.

Türk ilkokullarında vazife görmek üzere tamamen Türk düşmanı fanatik elenci öğreticileri tayin etmektedirler. Ancak bütün bu zorluklara rağmen B. Trakalı Türkün mücadeleciliği yenilenmiş ve hatta kendi çapında ilerleme bile kaydetmiş ve B. Trakyaya çok az da olsa iki lise kazandırabilmiştir. fakat bu iki lise 300 e yakın ilkokuldan mezun olan talebelerin çok küzi bir kısmına cevap verebilmektedir.

f- Köylerde ve yasak bölgelerde eğitim durumu:

Köylerde eğitim durumu tamamen Yunanlıların direkt olarak kontrolündedir. Buralarda tamamen Rumca okutulmaktadır. Türkçe derler de öğretmen olmadığı gerekçeyle geçiştirilmektedir. Halbuki köylerde kasıtlı olarak Türk öğretmenleri tayinleri geciktirilme ve

ya hiçbir şekilde yapılmamaktadır. Kitaplar talebeye verilmemektedir. Okuldan mezun olan taabe sadece okuyup yazmayı öğrenebilmekte ve diğer bilgilerden yoksun bırakılmaktadır. Ancak velileri öğretmen veya kültürlü ailelerin çocukları evlerinde ailelerinin yetiştirici güçlerinden istifade etmektedirler. Umumiyitle yeteri kadar bilgi sahibi olamayan Türk çocukları orta okula imtihanla girmek mecburiyetine tabi tutulduklarından hiç muvaffak olamamaktadırlar. Ve böylece tahsil hayatını daha ilkokulu bitirmiş yüzde doksansenkiz öğrenci son vermekde daha doğrusu her yıl mezun olanların %90'ı sadece okur yazar olarak kalması temin edilmektedir. Bu pl-anlı baskılar Türk aileleri ile yıllardır omuz omuza oturmuş İtalyan-Yunan harbinde yanyana kader birliği yaptığı canını verdiği oğlunu babasını kaybettiğini düşünen B. Trakyalı Yunanlıların bu kallesçe oyunlarına akıl erdiremez fakat bu derece nankör ve milliyetçi ve o derecede de Türk düşmanı olduklarını öğrenmiş bulunmaktadırlar. Kıbrıs hadiselerinde de Yunanlıların ne derece Türk düşmanı olduklarını dünya kamuoyuna delilleri ile göstermişlerdir. Suçluluklarını kendilerini teşvil ettirmişlerdir.

g- Okullarda Yunan Öğretmenlerin baskı ve müdahaleleri:

Türk okullarına tayin edilen öğretmenler aşırı Yunan milliyetçileri tamamen bu öğretmenlerin tarasutu altında çalışırlar. Bu öğretmenler Yunan müfettişlerine devamlı rapor verirler.

Yunan müfettişleri ve öğretmenleri bir Türkün konuştuğu ve bildiği Türkçe bilgiye sahiptir. Bu bakımdan okullardaki Türk tedrisatını ve Türk öğretmenlerini kendi aleyhlerine çalıştıkları gerekçesiyle devamlı şikayet konusu

yapmaktadırlar. Sorguya çektiler. Gelecek tehlikeyi peşin önlemek içinde sanki kendileri andlaşmalara ve Türk Yunan dostluğuna çok bağlı kişilermiş gibi şikâyet etikleri veya sudan bahanelerle sorguya çektiler öğretmen andlaşmaları ihlâl ve Türk Yunan dostluğuna inanmamala suçlarlar. Suçtu oldukları her hadisede Türkleri bu suça besepolarak göstermeye ve hadiseyi büyütmeden mevziolarak kapamağa çalışırlar.

MÜFTÜLÜKLER

a- Dedeâğaç Gümülcine ve İskeçede birer müftü vardır.

b- Müftülük müessesesi Türklerin nikâh kıyma işlerini evlilik hukukunda fetva verirler.

c- Miras hukukunda fetva verirler.

d- Medrese açabilirler Medreselerin eğitim işlerini yürütürler.

Müftülerin başlıca görevleri sayılmıştır. Çalışmaları Türklerin diğer müesseselerinde olduğu gibi Lozan Andlaşması ile garanti altına alınmıştır. Yunan makamları tarafından en rahat çalıştırılan bu müessesedir. Ancak halihazırda müftülerinin hepsi sadece medrese muzunudur. Aralarında İlahiyet Fakültesi mezunu yoktur.

Medreselerde hocalık yapanlarda yine medrese mezunu olup bilgi seviyelerinde ve gerek ilmi seviyelerinde hiçbir yükselme görülmemektedir.

Müftüler Türk cemaatlarının dini liderleridir. Ancak bu dini liderleri Türk azınlığı arasından seçimle iş başına giremediği gibi camilerde hizmet eden dini liderler de müftülük seçimini aralarında yapamazlar Lozan andlaşması ve mütakabilyet esaslarına aykırı olarak Yunan İdare-since tayinle iş başına getirilirler.

Yunanlılar bilgili yetiştirmesiyle

yakından ilgilenir görünürler. Bunun neticesi olarak da Selânikte Müslüman Pedagoji Akademisi kurmuşlardır. Bu akamediminin öğretim üyeleri Türkiyemizden ise mezunların B. Trakya toplumuna İslâmiyet yönünden faydalı olacağı muhakkaktır. VE esasen daima dost görünen Yunanistan için de bu husus hakiki dostun arzuladığı gibi samimi olmalıdır. Ne yazık ki Yunanlılar bu mevzuda da samimi olmadıklarını göstermişlerdir.

Selânikte Müslüman Pedagoji Akademisine Türk liselerinden imtihanla talebe alınırken medrese mezunları imtihansız alınmaktadır. Ayrıca medreseden alınan talabelere ailelerinin geçimini de temin edecek şekilde yüksek burslar verilmektedir.

Yunanlıların medrese tahsilini destekler görünmelerinin üç ana sebebi olabilir.

a- Dini tedrisat ve dini görevleri kendilerinden olabilecekları kimşelere veribilmek.

b- B. Trakya Türküne dini mevzuda dahi hizmette bulunduğunu inandırmak.

c- Öğrenimde baskı var dendiğinde bunu paravan yapmak.

a- B. Trakada her Türk köyünde daha Osmanlılar zamanında inşa edilmiş Cami ve Mescitler vardır. Her mescit ve caminin imamı vardır. Bu imamlar Müftülüklere bağlıdır. Her kalabalık köyün Mescit veya Camii aynı zamanda o mahallin medresesi gibi kullanılmaktadır. Bunların çoğunda sadece Kur'an dili ve Müslümanlığın icaları öğretilir.

İbadet esasında camiler en cazip telkin kaynağıdır.

Yunanlılar camilerde Yunanlı propagandası yapmasalar bile Türk imamları ve vaizlerinin Türklük propagandası yapmadıklarından emin olmaları gerektiği neticesi çıkar.

b- Müslümanlığa faydalı olmak

hele huristıyan ve haçlı ordularından bu yana müslümanlık aleyhine çalışmış ve Mora isyanı ile Yunan kilisesinin de katıldığı bilindikten sonra bunda pek samimiyet aranmaz. Fakat hazreti Peygamberimizin koyduğu prensipler ve kur'an bu güne kadar hiçbir tahrifata uğramadığı gerçekolarak bilindiğinden bu akamenini bilimi hatası affedilemez Gerçek Müslüman aydını yetiştirileceğinden emin olunması ve diğer liselerden mezun olup bu dalda öğrenim yapmak isteyenlere izin verilmesi gerekir.

c- Yunanistanda medrese öğrenimi dahil esaslı bir takip vardır. Bu baskı, Türklük propagandası yapılmasını Türkiyeden Atatürkten Türk büyüklerinden Türk klâsiklerinden Türk edebiyatından tarihinden çoğrafiyasından bahis açılması diyedir. Ve bunlar işlendiği takdirde büyük suçtur. Şüpheli olan Yunanlılar Türlerin milliyetçiliğinden çok çekinirler. Bu kuruluştan mezun olacakları çok güvendikleri ali cenap yardımlardan belli olmaktadır.

Lozan andlaşmasının âmir hükümlerinde azınlık hakları tanzim edilmiştir.

Andlaşmanın Türkiye Büyük Millet Meclisindeki tasdiki müzakerelerinde zamanın mebuslarından Şükrü Kaya Beyefendi "Garbi Trakya sınırlarımız dışında kalmıştır. Garbi Trakya ne Yunanistanın ve Bulgaristanındır. Gari Trakya Türktür ve Türk olması lâzımdır." demek suretiyle Bat Trakyanın misakı milli hudutlarımızın içinde olması lâzım geldiğini belirtmiştir.

Tekirdağ mensubu Faik Beyefendi de "esas haklarımızı beka hakkımızı ve bir kısım arkadaşlarımızın hayat ve huzurunu tehdit ve ihlâl eden şeyler var. Kendisinin en çok üzerinde duracağı şey Garbi Trakyadır. Trakya geince garbi ve şarki diye ayrılık yoktur. Trakya birdir ve bir kaladır.

Milli misak Garbi Trakya için reye müracaatı kabul eylemiştir." demek suretiyle Batı Trakyanın bir vatan parçası olduğunu savunmuştur.

Bu tarihi belgeler Batı Trakya Türkünün kalbinde teselli kaynağı olacaktır.

Gönül arzu eder ki Yunanlılar andlaşmalarla yükledikleri sorumlulukları müdrik olsunlar Batı Trakya Türküne vatandaşlık hakkı tanınsınlar hak ve hürriyetlerinde esir ve kölü muamelesi yapmasınlar İnkilâpçı-Şeriatçı Türk-Pomak diye gruplaşmaları teşvik etmesinler hakiki Türk dostu olduklarını ispatlamaya lüzum kalmayın.

Türk-Yunan dostluğuna inandıklarına dair Yunan idarecileri de sevindirici beyanlarda bulunmaktadır. Ancak bu dostluğun Yunan idarecilerinin samimi davranışlarıyla mümkün olması kabildir.

Zira Yunanlıların sahte dostlukları neticesinde Batı Trakya Türkleri halen kuşkuğu günler yaşamaktadırlar.

İşte bu küçücük eserde Batı Trakya Türküne Yunan idarelerince elli yıldır değişmeyen uzun vadeli olarak plânlanan baskı sistemleri Lozan andlaşmasındaki azınlık haklarının neler olduğu özetler halinde yazılmıştır.

Batı Trakya Türkü elli yıldır haklarının vatandaşlık haklarının verilmesini beklemiştir.

Yunanlıları Batı Trakya Türküne farklı muamele yaptıklarına göre vatandaşlıklarını kabul ettiremediklerini belirtmektedirler. Batı Trakya Türkleri anlaşmalara saygı azınlık haklarına teminat istemekle haklıdırlar.

Batı Trakya konusunda Lozan Andlaşmasının Yunanlılar tarafından yetmiş yıllık ihlallerine başka bir yazımızda devam edeceğiz.

BİTTİ

BATI TRAKYA HÜRRİYET ve İSTİKLAL MÜCADELESİ TARİHİNDEN BİR SAFHA: 1920'de MÜTTEFİKLERE VERİLEN MUHTIRA

Fransız ilgili mercilerine zaman zaman Batı Trakya'nın
"siyasî istikbâl"iyle ilgili "muhtıra"lar verilmiştir

Ahmet AYDINLI

Bilhassa 1918'den sonra; Batı Trakya'daki mahalli Türk liderleri "siyasî istikbâl"leriyle ilgili gayet kesif bir faaliyeti belirli "siyasî mahreç"lere teksif etmişlerdir. Böylelikle âtide Batı Trakya üzerinde yabancı ve Türk toplumunun asla ve kat'iyetle tasvip etmediği ve etmeyeceği "'siyasi vesâyet"i de önlemek cihetine gitmişlerdir.

Nitekim mezkûr tarihte (1918'de) Bulgar "sobranya"sı nezdinde Dedeağaç milletvekili Hacı Saffet bey, Kemâl bey; Gümülcine milletvekili Av. Ethem Ruhî Balkan, müderris Salih Kayalı, müderris Yusuf efendi, Peştre'li Tevfik bey; İskeçe milletvekili Haşim beyle Hüsnü beyler 18 aralık 1918'de Sofya'da Bulgar devleti nezdindeki bütün Avrupa devletlerinin büyükelçilerine Batı Trakya'nın jeo-politik, jeo-etnik ve jeo-ekonomik durumuyla ilgili gayet mufassal bir "muhtıra" tevdi ederek Batı Trakya Türkleri'nin genel ve açık muvafakâtı alınmadan herhangi bir "jeo-politik" tasarrufa gidilmemesi istenmiştir.

Sofya'da 18 Aralık 1918'de 8 Batı Trakya Türk milletvekilince parafe edilerek Sofya'daki bütün Avrupa devletlerinin ve bilhassa "itilâf devletleri"nin büyükelçilerine tevdi edilen "muhtıra" esasında "teşkilât-ı mahsusa"nın Batı Trakya bölümü görevlisi Hafız Ali Galip'le yine "teşkilât-ı mahsusa"nın Rodop-Batı Trakya bölümü görev-

lisi Av. Ethem Ruhî (Balkan) tarafından hazırlanmış olup; diğer milletvekillerine ise; bu "tarihi muhtıra" parafe ettirilmiştir.

Sofya'daki "düvel-i muazzama"nın büyükelçilerine 18 Aralık 1918 tarihli "muhtıra" Balkan Türklüğünün bekasının inkıtasız olarak devam ettirilmesine f'man etmiş iki "teşkilât-ı mahsusa" görevlisince hazırlanmış olduğu ve Sofya'daki ilgili muhatap büyükelçilere tevdi ettirildiği pek çok "teşkilât-ı mahsusa"nın en üst düzey görevlisince bilindiği gibi; "görülen lüzum" gereği gizli ve yalnız belirli unsur arasında mahfuz kalmasına azami itina gösterilmiştir.

Teşkilât-ı mahsusa'nın Batı Trakya ve Rodop-Pirin bölümü incelendiğinde; 1912'den sonra 3-4 unsurun yalnız Batı Trakya, Rodop-Pirin değil; Bulgaristan'ın geneliyle Balkan'ların bazı bölgelerine de yönelik fevkalâde kesif faaliyetler gösterdikleri ve tahminin fevkinde "millî hizmet" ifa etmiş oldukları yakın mazinin meçhûl ve mahfuz kalan gerçekleridir. Balkan jeo-politiğinde 1912'den 1923 yılına kadar Türklüğün bekasıyla ilgili bütün gelişmelere fiilen müessir olan mümtaz 4 teşkilat-ı mahsusa müntesibi Hafız Ali Galip, Av. Ethem Ruhî (Balkan) ile Nevrokop'lu Celâl (Pirin) ve Peştre'li Tevfik beydir...

BATI TRAKYA İLE İLGİLİ FAALİYETLER SOFYA'DAN İSTANBUL VE ANKARA'YA TEKSİF EDİLMİŞTİR

Batı Trakya Türkleriyle ilgili olarak 18 Aralık 1918'de Sofya'daki bütün Avrupa devletlerinin büyük elçilerine sunulan "muhtıra"dan müsbet bir sonuç meydana gelmediği müşahade edildiğinden faaliyetler İstanbul'daki "İtilâf devletleri"nin askeri ve diplomatik misyonlarına teksif edilmiştir.

Nitekim fevkalade gerekçe sonucu Hafız Ali Galip'in ısrarlı girişim ve teşvikleri sonucu Nevrokop'lu Celâl Perin, Edirne milletvekili Faik Kalkakıran, Galip Bahtiyar'la Av. Şeref beylerden müteşekkil Batı Trakya Türklerini "İtilâf devletleri" nezdinde temsil eden "siyasi misyon" oluşturulmuştur.

Bu "siyasi misyon" yalnız ve münhasıran Batı Trakya Türklerinin mezkûr tarihteki durumları ve "siyasi istikbâl"lerini ihtiva eden mevzulara yönelik faaliyet girişiminde bulunmuştur. Keza, Hafız Ali Galip'in çok yönlü teşebbüsü sonucu Nevrokop'lu Celâl Perin, Edirne milletvekili Faik Kalkakıran, Galip Bahtiyar'la Av. Şeref bey münhasıran Batı Trakya'nın siyasi âtisiyle ilgili olarak hazırlanmış oldukları mufassal bir "muhtıra"yı birlikte parafe ettikten sonra; 17 Ekim 1919'da İstanbul'da "İtilâf kuvvetleri"nin Fransız komutanı general Franşe d'Espere'ye tevdi etmişlerdir. Böylelikle "İtilâf devletleri"nden yalnız ve münhasıran Fransız devlet, hükümet ve askeri misyon yetkililerinin sür'atle Batı Trakya Türklerine gerekli ve çok yönlü bir ilginin gösterilmesine vesile olunması istenmiştir.

BATI TRAKYA'DAKİ FRANSIZ KOLONEL GENEL VALİ CHERPIE'YE VERİLEN BİR "MUHTIRA" MIDIR, VEYAHUTTA "ÜLTİMATOM" MUDUR?..

General Franşe d'Espere'ye 17 Ekim 1919'da İstanbul'da makamında tevdi edilen "muhtıra"dan istenen müsbet bir sonuç alınmadığından 7-8 ay sonra; Gümülcine Belediye Başkanı sıfatıyla Hafız Ali Galip 10 Mayıs 1920'de "İtilâf hükümetleri"nin Batı Trakya nezdindeki Fransız kolonel genel valisi general Charpi'ye Batı Trakya Türkleri adına fevkalâde bir görüş ve istekler

ifade eden bir "muhtıra" değil de; âdeta bir "ültimatom" vermiştir.

Bu "muhtıra"yı sür'atle inceleyen general Charpie iki gün sonra; 12 Mayıs 1920'de Hafız Ali Galip'e Fransızca cevap göndermiştir. 2 no'lu "belge"de Fransızca yer alan ve 2/A no'lu "belge"de ise; "türkçe"si de yayınlanmış olan Fransız resmî ve cevabî yazısı, bugün için de dikkate değer fevkalâde görüşler ifade etmektedir.

Hafız Ali Galip, 1919-20'de siyasi şartlar ve zemin müsait olduğu nisbette bilhassa Fransa nezdinde çok yönlü girişimler yaparak Batı Trakya'da "otonomist" veyahutta "aftonomist" bir fikrî görüşe ciddi bir "aksiyon" kazandırmak istemiştir. Bütün bu tarz girişim ve faaliyetlerle Hafız Ali Galip yalnız Batı Trakya'da değil; Balkan Türkleri nezdinde de tarihte ilk defa "Selfdeterminasyon" ve "üniter otonom" veyahutta "üniter otonom" bir devletin teşekkülüne zemin hazırlamakla temayüz etmiştir.

Hafız Ali Galip 10 Mayıs 1920'de kolonel genel vali General Charpie'ye vermiş olduğu "muhtıra" girişimini yeterli görmediğinden general Charpie'nin de muvafakatını alarak İstanbul'a gitmiştir. İstanbul'da ise; 2-3 gayet fasih Fransızca bilen "Teşkilât-ı mahsusa" mensubunun "İtilâf kuvvetleri karargâhı" nezdinde yapmış oldukları girişim sonucu Hafız Ali Galip'le general Franşe d'Espere arasında geniş yönlü bir mülâkatın yapılması temin edilmiştir.

Bu mülâkatta Hafız Ali Galip, general Franşe d'Espere'ye Batı Trakya'nın jeo-politik, jeo-etnik ve jeo-ekonomik durumu ve siyasi istikbâliyle ilgili olarak 18 Aralık 1918'de Batı Trakya'lı 8 Türk milletvekili tarafından Sofya'da bütün "Düvel-i muazzama"nın elçilerine ve keza Fransız büyük elçisine de bir "muhtıra" verildiğini ve 17 Ekim 1919'da ise; Batı Trakya Türkleri "siyasi misyonu" olarak İstanbul'da kendilerine yine Batı Trakya problemini ihtiva ve ifade eden bir "muhtıra" takdim edildiğini; bu girişim ve isteklerin Fransız hükümetiyle diğer ilgili mercilerin ne nisbette ilgi gösterdikleri açıkça hatırlatılmış ve sorulmuştur. Keza, Gümülcine Belediye Başkanı olarak 10 Mayıs 1920'de Batı Trakya kolonel genel valisi General Charpie'ye yeni bir "muhtıra" verildiği de ayrıca ifade edilmiştir.

Hafız Ali Galip general France d'Espere'ye

yalnız Batı Trakya'da değil; Balkan jeo-politiğiyle jeo-etniginde her'an meydana gelmesi muhtemel gayet vahim siyasi intifa durumlarını belirtmiş ne Batı Trakya'nın ve Bulgaristan'a ve ne de Yunanistan'a herhangi bir "siyasi mizansen gerekçe-si"yle terk edilme girişiminden sür'atle kaçınılmasını ve yalnız Fransız "siyasi-idari vesâyet fikri"nin açıkça benimsenerek "de facto" uygulanmasını aksi takdirde; bu fikir ve görüşlerin "İtilâf hükümetleri"yle ilgili komisyon nezdinde ısrarla müdafaa edilmesini istemiştir. İstanbul'da bu temaslarını kısa süre de tamamlayan Hafız Ali Galip sür'atle Gümülcine'ye dönmüş ve 14 Mayıs 1920'de ise; Gümülcine Yunan kuvvetlerince işgal edilmiştir.

İLMİN VE TARİHİN IŞIĞINDA GÖRÜLEN GERÇEKLER

Eğer 31 Ağustos 1913'ten itibaren Batı Trakya'nın sathında meydana gelmiş olan "tek yönlü" ve "çok yönlü" siyasi hadiseler tamamen objektif analiz kıstaslarıyla incelenirse; "milli iftihar" vesilesi olan menkibelerle dop dolu olduğu görülecektir. Çünkü, Batı Trakya'lı Türk, "toplum iradesi"ni "hür" bir zemine oturtmak için müstevlilerle mücadele ederken, diğer taraftan da 1918 yılına kadar İstanbul hükümetlerine ve 1918-19'dan sonra ise; Ankara'da Mustafa Kemâl' (Atatürk)in başkanlığında 23 Nisan 1920'de teşekkül eden "TBMM"si hükümetlerine maddi ve manevi yönden tasavvurun fevkinde muavenette bulunmuştur.

Batı Trakya Türklerinin 1913'ten 1923 Lozan barış anlaşmasına kadar fasılasız devam eden "milli kurtuluş mücadelesi" safhasının bütün haması ve menkibevi "özellik"leri bugün için, her ne kadar yalnız mahdut kişilerce bilinmekte ise de; bazı vesilelerle yayınlanmakta olan "vesaik"ler yıllardır adeta "gizli" kalmaya mahkûm edilen "tarihi gerçek"leri bir bir satha çıkarmakta ve bu mevzuda kişilere gayet geniş bir bakış "ufku" özelliği kazandırmaktadır. Nitekim "bilgi"lerinize sunulan hafız Ali Galib'in Gümülcine belediye başkanı sıfatıyla 10 Mayıs 1920'de Batı Trakya'nın Fransız kolonel valisi general Charpi'ye tevdi etmiş olduğu "muhtıra" halen mechûl bir hususiyet ifade eden tarihi safhaları bir bir aydınlatmaktadır.

Bu "belge-vesaik" Hafız Ali Galib'in ne nisbette bir "alperen" ve ne nisbette ciddi bir "Teşkilât-ı mahsusa"cı ve ne nisbette bir "dini-millî misyon" özellikli bir "lider" olduğunu tevsik ve teyid etmektedir. Kaldı ki, şu yakın mazide B. Trakya'da tezahür eden siyasi ve millî hadiseleri incelemek ve öğrenmek isteyenler bu "vesaik"i tekrar tekrar okumalıdır.

BELGE No: 1

Kolonel General Charpie Hazretlerine,
10/Mayıs/1920

GÜMÜLCİNE

Elyevm Gümülcine Belediye Başkanı sıfat ve selâhiyetini hâiz olduğumdan; mezkûr "muhtıra"nın âcilen hükümetinize ve alâkalı mafevklerinize tevdi edilmesini hürmetle arz ederim.

Elyevm Gümülcine Belediye Başkanı
Hafız Ali Galip

MUTASAVVER GARBİ TRAKYA CUMHURİYETİ HAKKINDA MUHTIRA

Muhterem Kolonel,

Beldemize gelmenizden ve gelip de uhtenize "kolonel"lik tevdi edildikten sonra; Garbî Trakya'nın "kadim tarihi"yle meskûnlarının muhtelif yönlü durumlarını gayet şumûllu olarak tedkik ettiğimize kaniim. Biz, bu belde meskûnu Müslüman-Türkler en az 6-7 asırdır bu toprakların dâimi ve sabit meskûnuyuz. Kaldı ki, yine osmanlı fütühatından evvel de, bu topraklarda muhtelif Türk kavimleri bazen geçici ve bazen de asırlarca meskûn olmuştur. Binaenaleyh, Garbî Trakya sathında tarihin herhangi bir asrında ne Grekler-Elenler ve ne de diğer Slav-Bulgar kavimleri gelipte ilânihaye meskûn (otokton) bir unsur hususiyeti kat'iyen arz etmemiştir.

Tarih boyunca bu bakir ve umumiyetle gay-i meskûn yöreyi atalarımız dâimi meskûn (otokton) ve müreffeh bir belde yapmıştır. Eğer devletiniz ve Paris'teki hükümetiniz Garbî Trakya'nın "siyasî âti"siyle alâkalı herhangi bir "karar" istihsâl edecekse; âtide arz edilen hususları ciddiyetle dikkate almalıdır. Zira, biz Türkler, asırlar boyu tamamen hür

ve müstakil bir hayatı ruhümüzün derinliklerinde ve enginliklerinde mecz etmiş bir milletiz. Zevâl bulmayan yalnız yüce Allah'ın kudret ve azametidir. Zamanı geldiğinde nice nice muhteşem ve mücessem imparatorluk, tâcîdarlık, cumhûriyetle milletler bir bir inhilâl ve inkırazla karşı-karşıya kalmıştır. Bu bakımdan mütekebbir hâkimiyet iddia ve tatbikatı her zaman menfi netice tevliid etmiştir.

GARBİ TRAKYA'DA FRANSIZ HAKİMİYETİ DAİMİ MİDİR, YOKSA GEÇİCİ MİDİR?

Garbî Trakya'daki bilumum Müslüman-Türkler uzun süredir birbirlerine ve bendenize de "Garbî Trakya'da Fransız hâkimiyeti dâimi midir, yoksa geçici midir?" sorusunu tevcih etmektedir. Bu hususta her hangi müsbet bir malûmatımız olmadığından; haliyle muhataplarımıza tatmin edici ve mukni cevap vermemiz ve müteselli etmemiz pek mümkün olmamaktadır.

Ekselans Kolonel,

Şu husus sarahatle ifade edeyim ki, Türk Milleti ve bu Millet'in bütün cüz'i tamları tarihin her hangi bir döneminde asla "esaret" hayatı yaşamış değildir. Zira, esaretin çok igrenç bir zillet, meskenet ve atalet olduğunu müdriktir. Keza, "millî gurur"ları da esaretin zilletini kabûle kat'iyetle cevaz vermemektedir. Binaenaleyh, yakın bir âtîde Garbî Trakya'nın "siyasî statü" süyle alâkalı Paris hükûmetince ve keza "İtilâf hükûmetleri"nce de her hangi bir "self determinasyon"u ihtiva eden "mutasavver karar"ın alınması elzem ise; alâkalı hükûmetlerce şu durumlar çok yönlü ve ciddiyetle dikkate alınmalıdır:

A. Halen Garbî Trakya'da mevcut olan Müttefiklerarası Trakya Hükûmeti (Thrace Interalliee) nin dâimiliği ve meşrûiyeti devam ettirilmesi ve bütün "İtilâf hükûmetleri" resmen tanıyarak mezkûr hükûmet nezdinde Gümülcine'ye sūr'atle "diplomatik misyon"larını göndermelidir.

b. Bu tam müstakil veyahutta yarı müstakil (otonom-aftonom) devletin-hükûmetin "siyasî-mülkî hudut"ları Drama, Kavala, İskeçe, Gümülcine'yle Dedeağaç'ın Meriç mansabındaki bütün şehir ve mülhakatlarına teşmil edilmelidir.

C. Sūr'atle "teşkilât-ı esasiye kanunu" hazırlana-

rak tadbiki cihetine gidilmelidir. Siyasî firkaların teşekkülüne de sūr'atle zemin hazırlanmalı ve en az 50 meclis-i müessisan (parlamentar) müntesibinden müteşekkil bir "parlamento" teşekkül ettirilmelidir.

Ç. Resmî dil Türkçe olup; bilumum gayr-i Türk'lere kendi dillerinde tedrisat, neşriyat ve âyin-i rûhani bahşedilirken; Gümülcine'de pek çok fakülteyi de ihtiva eden Fransızca tedrisat yapacak bir "darülfünûn" sūr'atle açılmalıdır.

D. Halen mevcûd olan Müttefiklerarası Trakya Hükûmeti (Thrace Interalliee)nin meşrûiyeti bütün "İtilâf devletlerince resmen tanınmalıdır. Her hangi bir vesileyle Garbî Trakya'nın "siyasî âti"si (self-determinasyon) üzerinde tamamen "münferit karar"ların istihsalı cihetine kat'iyetle gidilmemelidir. Eğer Garbî Trakya halkı'nın tamamen "hür irade"lerinin istihsalıyla "selfdeterminasyon"a gidilecek ve bir gerçek intihabat (referandum-plebisit) yapılacak ise; bu intihabat "Müttefiklerarası Trakya Hükûmeti" diğ-ğ-ğ bütün "İtilâf devletleri"nce resmen tanındıktan sonra yapılmalıdır. Zira, bugünkü şerait (statü) altında yapılması muhtemel her hangi bir intihabatın (referandum-plebisit) neticesi hangi yönden müsbet olursa-olsun, gayr-i meşru ve sūizanlı bir durum meydana getireceği tabiidir. Bu itibarla:

1. Müttefiklerarası Trakya hükûmeti'nin muvafakatiyle Gümülcine'de sūr'atle ve en az 50 kişiden müteşekkil bir "müessisan meclisi-parlamento" teşekkül etmelidir.

2. Garbî Trakya'nın "siyasî âti"siyle ve "self-determinasyon"u ihtiva eden intihabat (referandum-plebisit) karan yalnız "müessisan meclisi" müntesiplerinin "hür irade"lerine tevdi edilmelidir.

İntihabatta (referandum-plebisit) müntehipler "Yunan" yahutta "Bulgar idareleri"ni tercihi kat'iyetle değil de; şu tercihler ciddiyetle dikkate alınmalıdır:

A. Fransız vesâyeti mi?

B. İtilâf devletleri arası umumî bir vesâyet mi?

C. Tamamen müstakil (otonom) bir "Garbî Trakya Cumhûriyeti" mi?

İntihabatta (referandum-plebisit) yalnız bu hususlar-şıklar (varyant) tercih mevzuu olmalıdır. Bulgarların ve diğ-ğ-ğ Balkan'lı Slav'larla Yunan'lıların ne nisbette gayet marazi (patalojik) bir "İslâm-Türk

düşmanı" olduklarını elbette ki, bizler yakinen bilmekteyiz. Bilhassa Balkan harbinin, Balkan Türklerine tevliid etmiş olduğu dehşetengiz faciâları her hangi bir sebeple ne unutmamız ve ne de hafızalardan silmemiz mümkün değildir. Bu vahim faciâları siz Avrupa'luların idrak etmesi pek mümkün görülmemektedir. İslâm-Türk muhasımlığı mevzuunda ne Yunan'lıyı Bulgar'a, ne de Bulgar'ı Yunan'lıya tercih ettirecek her hangi mücbir bir sebep de yoktur. Sizlerin nezdinde Fransız hükûmetiyle diğer İtilâf hükûmetleri bu hususları ciddiyetle dikkate almak mecburiyetindedir.

Ekselans Kolonel,

Her hangi mücbir bir sebeple Garbî Trakya'nın Yunan veyahutta Bulgar idaresine ve vesâyetine tevdi Balkan'lar da sonu gelmeyen mevzî bir mukatele, sürüş ve dâimi bir adem-i istikrarın doğmasına âmil olacağı tabiidir. Bu menfî ve müessif durumun fâilî aslısı ise; "İtilâf hükûmetleri" olacaktır. Bu bakımdan bilhassa tarihî Yunan muhipliği terk edilerek, Garbî Trakya'nın siyasî âtisi üzerinde sathi, hissi ve yalnız "münferid devlet menfaatleri" dikkate alınarak her hangi bir "karar"ın ne alınması ve ne de tadbikine tevessül edilmemelidir. Zira, bu beldenin ve bu toprakların asırlardır dâimi "meskûn-u asli"si Müslüman-Türklerdir.

Keza; âcilen bir "müessisan meclisi" teşekkül etmeden; elyevm "İtilâf Devletlerarası Trakya Hükûmeti"nin "dâimi meşrûiyet"i bilumum bütün "İtilâf hükûmetleri"nce de resmen tanınmadan tamamen menfî ve hafî maksatları ihtiva edecek olan bir "referandum-plebisit" in yapılmasından süratle sarf-nazar edilmelidir. Zira, milletimizin ve halkımızın "hür irade"lerinin her hangi bir yöne teksif ve tecelisi muayyen ve münferid "belde-i eşraf"la "havas"ın kat'iyen ellerinde değildir ve olmamalıdır. Hür iradenin mutlak temsilcisi "AVAM"dır. Meclis-i müessisan'dır... Eğer asırdide Fransız "ihtilâl-i kebir"i vatan sathında gayet şumûllî bir intifa ve müsbet bir netice tevliid etmiş ise; bu durumun "fail-i asli"si Fransız "avam"ıdır.

Eğer Fransa'dan bu "ihtilâl-i kebir" sonucu bütün uyuyan milletlere şâmil bir "fikrî intibah" teşmil edilmiş ise; bizler, en evvel Fransız "avam"ına ve müteakiben de Fransız hürriyetperver münevverlerine medyun-u şükranız. Binaenaleyh, Garbî Trakya'da her hangi bir siyasî idarî ve mülkî bir

tebeddülât yapılacak ise; en evvel "avam"ın da fikir, siyasî görüş ve hür iradeleri de ciddiyetle dikkate alınmalıdır. Zira, belde-i eşraf'la havas'ın bu-baptaki "siyasî mülâhaza"ları tamamen sathi olup; halkımızın yalnız münferit unsurlarının görüşlerini ifade etmektedir. Hâlbuki nüfus kesafetini "avam" teşkil etmektedir. Şu husus tarihî bir gerçektir ki, "avam"dan ilham almayan ve "avami" a müstenit olmayan bütün idareler yıkılmaya mahkûmdur. Zira, hakiki "irade-i millî"yi "avam" temsil ve teşkil etmektedir.

Ekselanslarına şu hususu da ayrıca arz edeyim ki, eğer "avam"ın muvafakat ve müzaharetinin dışın-da her hangi bir "karar" alındığında; mezkûr "karar" hezimetle ve adem-i tadbikle sonuçlanacaktır. Kaldı ki, "avam"ın Garbî Trakya'nın "siyasî âti"si hakkında vazih görüşü Bulgaristan'ın aleyhinde olduğu nisbette Yunanistan'ın da aleyhindedir. Zira, bu her iki halk siyasî ve medeni rüşünü ikmâl etmediğinden; Balkanların en gaddar ve en mütegalibe topluluğudur. Yalnız zahiri bir "millet sıfatını-vasfı"ni hâizdir.

Maruzatımı ekselans kolonelin tavassutlarıyla Fransız hükûmetinin alâkalı makamına arz edilmesini istirham ederim.

Elyevm Gümülcine Belediye Başkanı
Hafız Ali Galip

BELGE No: 2

Sayın Belediye Başkanı Hafız Ali Galip,
12/Mayıs/1920

GÜMÜLCİNE

Şahsım vasıtasıyla âcil olarak Fransız hükûmetine tevdi edilmek için, gönderdiğiniz 10 Mayıs 1920 tarihli Türkçe "muhtıra"nız süratle Fransızcaya tercüme edilerek detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Muhtıranızdaki isteklerin gereği için, durum telgrafla hükûmetimize ve diğer bütün ilgili mercilerin bilgisine intikâl ettirilmiştir. Ayrıca görüşlerinizin tamamı dikkate alındığından; her hangi bir uygulama için de "merkez"den âcil olarak "talimat" istenmiştir.

Saygıyla bilgilerinize arz olunur.
Kolonel Genel Vali
General Charpie

